
bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Murat Moralı bağışıdır - 2012

SALI 2 MAYIS 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1758.

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI İSTANBUL'DA YÜZBİNLERİN KATILIMI İLE KUTLANDI

HAYDİ, 1 MAYIS 1979'A...

İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI SAVAŞ-BİRLİK-DAYANIŞMA GÜNÜ 1 MAYIS, 1 MAYIS ALANINDA COŞKUYLA KUTLANDI.

★ İSTANBUL 1 MAYIS ALANINDAKİ TÖRENE 24 CHP MİLLETVEKİLİ DE KATILDI

★ BİR SÜRE ÖNCE SALDIRGAN FAŞİSTLER TARAFINDAN VURULAN DOÇ. SERVER TANİLLİ'NİN GÖNDERDİĞİ MESAJ KÜRSÜDEN OKUNDU

1 Mayıs 1978, dün İstanbul'da yüzbinlerin katılmasıyla coşkulu bir şekilde kutlanmış, saat 9.00'dan itibaren Beşiktaş ve Karaköy'de toplanan gruplar, saat 10.30'da Dolmabahçe önünden yürüyüşe geçmişlerdir. Taksim'in sabahın erken saatlerinden itibaren tamamen boşaltıldığı ve burada DİSK güvenlik görevlileri ile emniyet mensuplarından başka kimsenin bulunmadığı dikkati çekmiştir. Saat 11.00'de, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün de aralarında bulunduğu DİSK yöneticileri ve hemen arkalarından CHP milletvekilleri ve bazı CHP yöneticileri alana girmişler; 1 Mayıs kutlamalarına katılan tüm örgütlerin alana girmesi ise 5 saat sürmüştür. 1 Mayıs öncesinde yaygınlaştırılan yılgınlık yaratmaya yönelik tüm söylentilere rağmen, geçide ve törene katılan kitlenin 1 Mayıs 1977'yi aştığı dikkati çekmiştir.

Dün sabahın erken saat-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

İZLENİM

Haydi, 1 Mayıs 1979'a

İstanbul halkı kaçıyor demişlerdi. Oysa 1 Mayıs törenlerine katılacak ilk grupların toplandığı Zincirlikuyu'dan başlayarak yürüyüş kolunun yürüyüşe geçeceği Dolmabahçe'ye kadar yol boylarında ve stadyuma ba-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

HABER MERKEZİ
Süleyman COŞKUN
Mehmet GÜRKAN
Hüsnü MAHLİ
Tamer KAYAŞ
Erhan ÜNAL
Turgut YASALAR
Kudret YILDIRIM
Ülkü KARAOSMANOĞLU
İnci ÖZKÖSEOĞLU
FOTOĞRAFLAR
Coşkun ARAL
Ender ERKEK
İbrahim ERGÜN

İŞÇİ SINIFININ SAVAŞ-BİRLİK-DAYANIŞMA GÜNÜNE «ULUSAL BASKIYA, ŞOVENİZME VE IRKÇILIĞA HAYIR!» DİYEN DOĞULU KADINLAR DA YÖRESEL KIYAFETLERİ İLE KATILDILAR..

DİSK Genel Başkanı 1 Mayıs Alanında konuştu:

Baştürk: 1 Mayıs egemen güçlere korku, işçi sınıfına mücadele azmi verir

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk işçi sınıfının Savaş - Birlik - Dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı kutlama töreninde, İntercontinental Oteli önünde kurulan kürsüden yaptığı konuşmada, 1 Mayıs 1977 şehitlerini saygıyla andıklarını belirtmiş, «1 Mayıs egemen güçlere korku, işçi sınıfına mücadele azmi verir» demiştir.

DİSK Genel Başkanı'nın 1 Mayıs konuşması aynen şöyledir:

«İşçiler, köylüler, memurlar, öğretmenler, teknik elemanlar, öğrenciler, analar, bacılar, yurtseverler, devrimciler, tüm emekçiler, dünya sendikal hareketinin seçkin temsilcileri, değerli konuklarımız, basın-yayın emekçileri ve örgütümüzün bayrağını en yükseklerde dalgalandıran inançlı, kararlı yiğit DİSK üyeleri,

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK adına bu kitlesel gösteriye katılan hepinizi coşkuyla selamlarım.

Faşist saldırılar karşısında baskı ve teröre rağmen yılmadan mücadele eden, demokratik haklarını kullanırken tuzaklara düşürülen, kurşunlanan, öldürülen arkadaşlarımızı, özellikle 1 Mayıs 1977 şehitlerini saygıyla anarım.

Bugün 1 Mayıs. Geçen yıl kana bulanan 1 Mayıs'ı unutmayarak yine bu alandayız.

Bugün tüm ülkelerde yüzmilyonlarca işçi ve emekçi uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele gününü kutluyor.

Bugün Filistin halkıyla Şili işçi sınıfı ve emekçileriyle, Güney Amerika, Afrika ve Asya'da ulusal kurtuluş mücadelesi veren ha[illegible]'a kol kolayız.

Bugün ileri kapitalist ülke ve gelişmekte olan ülke işçi ve

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

DİSK GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK VE YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ BEŞİKTAŞ'TAN GELEN KORTEJİN BAŞINDA YÜRÜMÜŞLERDİR..

MADEN-İŞ GENEL BAŞKANI KEMAL TÜRKLER, BANK-SEN GENEL BAŞKANI METİN DENİZMEN, LASTİK-İŞ GENEL SEKRETERİ CELÂL KÜÇÜK DE DİSK'E BAĞLI SENDİKALARIN YÖNETİCİLERİ İLE BİRLİKTE YÜRÜDÜLER..

Törene çeşitli ülkelerin işçi sendikalarının temsilcileri katıldı

★ 17 ÜLKENİN SENDİKALARI DA 1 MAYIS TÖRENLERİNE MESAJ GÖNDERDİ

HABER MERKEZİ

İstanbul'da yapılan 1 Mayıs kutlama törenlerine çeşitli ülkelerin işçi sendikaları temsilcileri de katılmıştır. DİSK'in konuğu olarak İstanbul'a gelen konukların yanısıra başta DSF olmak üzere, Sovyetler Birliği Tüm Sendikalar Merkez Konseyi ve birçok ülke sendikaları gönderdikleri mesajlarla 1 Mayıs İşçi Bayramını kutlamışlardır.

YABANCI KONUKLAR

1 Mayıs Törenine katılan yabancı konuklar şunlardır:

★ Romanya Sendikaları Merkez Konseyi Üyesi ve Cluj Bölge Konseyi Başkanı Florisca Ioan,

★ CGT (Fransa) Genel Sekreteri Rene Duhamel'in Yardımcısı Denis Bord,

★ Bulgaristan, Haskova Sendikalar Konseyi Yürütme Kurulu üyesi Atanas Stoilov Kostadinov,

★ Irak, Metal İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Rasheed Aziz,

★ Macaristan Sendikaları Merkez Konseyinde Başkanlık Bürosunun Başkanı Sandor Butor, İstvan Mandoki,

★ Yunanistan, ESAK Yönetim Kurulu üyesi Georgios Theophanidis ve eşi,

★ Polonya Sendikaları Merkez Konseyi Ba[illegible] Divanı üyesi Beresni[illegible]tanislav,

★ Kıbrıs, Dev-İş Yönetim Kurulu üyesi Bayram Ahmet,

★ İngiltere Genel Hizmetler Sendikası'ndan Cormick, Domahe, ve Selby.

MESAJ GÖNDEREN YABANCI KURULUŞLAR

1 Mayıs Törenine mesaj gönderen yabancı kuruluşlar:

— Dünya Sendikalar Federasyonu,

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Ecevit yarın Bulgaristan'a gidiyor

★ BAŞBAKAN, JİVKOV, TODOROV VE DİĞER YETKİLİLERLE GÖRÜŞECEK

ANKARA (THA)

Başbakan Bülent Ecevit Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov'un çağrılısı olarak Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne dört gün sürecek resmi bir ziyarette bulunmak üzere yarın Sofya'ya gidecektir.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

"Ülkücü,, komandolar, ihraç edilen üzümlere ilaç karıştırdı

★ TİCARET BAKANI KÖPRÜLÜLER, KOMANDOLARI «VATAN HAİNİ» OLARAK TANIMLADI

ANKARA (İSTA)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler faşist komandoların Max and Spencer adlı bir İngiliz firmasına ihraç edilen üzümlere ilaç karıştırdıklarını açıklamış ve faşist komandoları «Vatan haini» olarak nitelemiştir.

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler dün yaptığı basın toplantısında «Yeni ihracat rejimi» hakkında açık

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Ankara'da polislere ateş açan 3 kişi yakalandı

★ HACETTEPE ÖĞRETİM ÜYELERİNDEN DR. SİNAN ÖZALP'IN EVİNE BOMBA ATILDI

ANKARA, (İSTA)

Siteler semtinde, Altındağ Emniyet Amirliğinde görevli polislerden kurulu bir ekibe ateş ederek kaçan gruptan üç kişi yakalanmıştır. Yakalanan sol

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

Tüketim toplumu

Kapitalizmin bunalımları derinleştikçe, halkın «kurulu düzen»den hoşnutsuzluğu arttıkça, bilim-dışı uyduruk kavramlar türetmek, burjuva ideologlarının sık başvurdukları bir yöntemdir. Böylece, dikkatler başka yere çekilir, gerçekler çarptırılır ve kapitalizmin kendi yapısından kaynaklanan tüm olumsuzlukların nedenleri, geçerli üretim ilişkilerinin dışında gösterilmek istenir...

Böylesi türedi ve uyduruk kavramlardan birisi de, Türkiye'ye ithal edilmiş ve son günlerde çok kullanılır olmuştur. Savunulmaktadır ki, Türkiye hızla bir tüketim toplumuna dönüşmekte ve üretim yetersizliğinden tutun da, enflasyon, işsizlik ve döviz yokluğuna değin uzanan bunalımların önemli bir bölümü, böylesi bir eğilimden kaynaklanmaktadır...

Bu iddianın, gerçeklerle yakından ve uzaktan hiçbir ilişkisi olmadığını gösterebilmek için, ekonomi-politiğin alfabesi sayılan kimi noktalara değinmek gerek. Kapitalist bir ekonomide, üretilen mallar ikiye ayrılır: 1) Sermaye yada yatırım malları, 2) Tüketim malları. Sermaye yada yatırım mallarının tümünü, sermaye sınıfı satın alır. Türketim mallarının satınalıcılarını ise, emekçi kitlelerle sermaye sınıfı oluşturur.

Sermaye sınıfı, sayısal açıdan çok küçük olduğundan, tüketim mallarının yüzde 90'ından daha çoğunu kitleler satın alır. Şimdi gelelim iddianın özüne: Söyleniyor ki, alınan önlemlerle tüketim harcamaları ve özellikle de lüks tüketim harcamaları sınırlandırılacak, böylece tasarruf büyüklükleri artırılmış olacak... Bu ise, yatırımların ve buna koşut olarak da, üretim büyüklüklerinin artırılması anlamına gelecek...

Bu noktada, söylenmesi gerekenler şunlardır: Birinci olarak, genel anlamda söylenirse, üretimin esas amacının, insanda somutlaşan toplum gereksinimlerinin en iyi biçimde karşılanması olmak gerekir. Kapitalist toplumda, üretimin esas amacının kâr olması üretimin hacmini toplumun gerekleri değil, pazar büyüklerinin belirliyor olması, bu genel boğruyu değiştirmez... Kapitalist üretim, işte bu genel gerçeğe uymadığı, kapitalist toplumda üretimin toplumsal karekteri ile üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet biçimi arasında uzlaşmaz bir çelişki taşıdığı için, toplumsal ekonomik biçimlenmenin son sınıflı kapitalizm, yerini zorunlu olarak sosyalist topluma bırakacaktır... Ve işte o zaman, üretimin amacı kâr olmaktan çıkacak, toplumun gereklerini karşılamaya yönelecektir...

Ve bu nedenler de, salt sosyalist üretimde değil, kapitalist üretimde de, fazla tüketim diye bir olgudan şikayet etmek hem saçmadır, hem de hiçbir kapitalist toplumda böylesi anlamsız bir şikayet sözkonusu değildir. Tam tersine, kapitalist toplumda, burjuvazinin asıl sorunu, asıl şikayeti ve asıl açmazı, tüketim yetersizliği ve buna koşut olarak da, Pazar ve satma sorunudur... Ve kapitalizmin bunalımlarının kaynaklandığı esas nokta da budur... Bunun nedeni, kapitalist ilişkiler geliştikçe, sömürü oranının daha da artması, toplumun maddi ve manevi zenginliklerinin daha küçük bir azınlığın elinde toplanması, giderek emekçi kitlelerin satınalma güçlerinin göreli azalmasıdır...

Tüm bu gerçeklere karşın, Türkiye'de konuya ilişkin söylenenlere de, kısaca değinmekte yarar var. Bir kere, alınacak hiçbir önlemle sermaye sınıfının tüketim harcamaları kısılamaz... Kaldı ki, kapitalist bir toplumda, sermaye sınıfının tüketim harcamaları, toplam tüketim harcamaları içinde çok büyük bir yer tutmaz. O zaman, geriye tek çıkar yol kalmaktadır: Ne söylenirse söylensin, tüketim harcamaları kısılacak olanlar, emekçi kitleler ve orta katmanlardır... Ve kapitalist toplumların tümünde, ne zaman tüketim harcamalarının sınırlandırılması yönünde bir önlem alınmış, «kemerleri sıkma» politikası uygulanmışsa, bundan daima emekçi kitleler zarar görmüş, sermaye sınıfının ve özellikle de onun tekelci kesiminin kâr oranları yükselmiştir...

Kaldı ki, böylesi önlem, ne dünyanın hiçbir yerinde, ne de Türkiye'de, kapitalizmin bunalımlarına gerçek bir çözüm getirmek bir yana, onun bunalımlarının daha da yoğunlaşması sonucunu doğuracaktır... Çünkü, mekanik olmamak koşuluyla, emekçi kitlelerin tüketim harcamalarını kısmak, onların satınalma gücünü sınırlamakla eş anlamlıdır... Bu ise, kapitalizmin satma ve pazar sorunundan kaynaklanan bunalımlarının, daha da yoğunlaşması demektir...

Bu yargıya şöylesi bir itiraz gelebilir: Tüketim harcamalarının kısılması, giderek tasarruf ve yatırım harcamalarının artmasıyla yeni iş alanları, yeni pazarlar yaratılacak... Hemen yanıtlayalım, kapitalist toplumda ve hele hele Türkiye gibi dışarıya bağımlı kapitalist bir toplumda, yatırımlar, üretim büyüklüklerinin ve pazarların belirleyici öğesi olamıyor... Türkiye'de yatırımların niteliği ve niceliği, iş alanlarının ve pazarların büyük oranda gelişmesine yetmiyor. Bugün Türkiye'de, yapım sanayii, mevcut kapasitesinin ancak yarısını kullanabiliyor... Çünkü, toplumda ve Türkiye'de üretimin hacmini, üretimin kapasitesi değil, pazarların büyüklüğü belirliyor.

Pazarların büyüklüğü ile de, gelir dağılımı arasında doğrusal bir ilişki var... Gelir dağılımı, emekçi kitleler yararına düzeltilmedikçe, pazarları büyütmek olanaklı değil... Kapitalist toplumda da, gelir dağılımını emekçi kitleler yararına düzeltmek olanaklı değil ...Ve bu nedenle de, çözüm yolu, kapitalizmde değil, kapitalizmin dışındadır ...Tüm bunalımların üstesinden, ancak üretimin amacı kâr olmaktan çıkıp, toplumun gereklerini karşılamaya yöneltildiği zaman gelinebilecektir... Bu noktaya yöneliş de, işçi sınıfının öncülüğünde kurulacak olan zorunlu geçiş aşaması «ileri demokratik bir düzen»le olacak ve sosyalizm kuruculuğuyla tüm bunalımlar, kapitalizm gibi tarihe karışacaktır...

İçişleri Bakanlığından

1 — Her iki ayda bir yayınlanacak olan Türk İdare Dergisi 1978 mali yılı içerisinde toplam 6 sayı olarak yayınlanacak olan Türk İdare Dergisi'nin baskı işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Beher forma 2800 liradan 120 forma için (336.000) lira olup geçici teminatı 17.190 liradır.

3 — Talipler bu işe ait şartnameyi mesai saatlerinde bedelsiz olarak Bakanlık Levazım Müdürlüğünden görebilirler.

4 — Kapalı zarf eksiltmesi 17.5.1978 Çarşamba günü saat 15.00'de Bakanlık Levazım Müdürlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını ve şartnamenin 23. maddesindeki belgeleri ile kanunen gerekli belgeleri eksiltmenin yapılacağı günü saat 14.00'e kadar satın alma komisyonuna vermeleri gerekir.

5 — 17.5.1978 Çarşamba günü saat 14.00'den sonra verilecek kapalı zarflar komisyonca kabul edilmez.

(Basın: 15208 — 322)

GAYRİNİZAMİ HARP VE AYAKLANMA DOKTRİNİ

Ender Kamil BOYACI

AVUKAT

Türkiye'de MHP, Ülkü Ocakları, Kontrgerilla ve diğer yeraltı örgütleri tarafından özel harbin bir türü olan «gayrınizami harp» yürütülmekte ve Amerikalıların hazırladığı ayaklanma doktrinlerine göre eylem yapılmaktadır.

Gayrınizami harp, «mukavemet, gerilla harbi, kaçırma ve kurtarmanın birbiri ile ilgili sahalarını ihtiva eden bir harp şekli» olarak tanımlanmaktadır. «Ayaklanmaları Bastırma Hareketleri-Teori ve Tatbikat» adını taşıyan ve 1965 yılında Hasan Lembet takma adıyla birisi tarafından Türkçeye çevrilip Genelkurmay Basımevi'nde basılmış bulunan DAVİD GALULA isimli CİA Ajanının kitabındaki eserler, devletin resmi görevlileri için hazırlanan bazı sahra talimatnamelerinde de bulunmaktadır. Bu talimatnamelerden birinde gayrınizami ... yürütecek kuvvetler ...nımlanmaktadır:

...nizami harp sanatını gerillalara öğretmek, onları teşkil, teçhiz, desteklemek ve nizami birliklerle koordinelerini sağlamak üzere özel eğitim görmüş birliklere ÖZEL KUVVETLER denir.» Özel kuvvetlerin bağlı oldukları yer, «Gayrınizami Harp Müşterek Görev Kuvvet Komutanlığı»dır.

«Ayaklanma» ise şöyle tanımlanıyor:

«Bilinen esas gayeleri ve nihai olarak da kurulu nizamı devirmek maksadı ile metodlu olarak idare edilen, sürüncemeye dökülen ve adım adım geliştirilen bir mücadeledir.» İdareyi ele geçirmenin metodları olarak «komplo», «ihtilâl» ve «ayaklanma (isyan)» gösterilmektedir. Komplo, (hükümet darbesi) «halka inen bir hareket değildir, muayyen bir gruba münhasır bir hükümet değişikliğidir.» (1952 Mısır İhtilâli, 1958 Irak İhtilâli gibi) İhtilâl'de ise, «halkın işlenmesi yoktur lider yoktur, plân yoktur, bir infilâk şeklinde olur.» «Liderler sonradan çıkar.» Ayaklanma ise, «plânlı, programlı ve sistemli olarak hazırlanır.» Ekonomik-sosyal bozukluklar istismar edilir, sürüncemeye dökülür: Ayaklanma «rejime müteveccihtir. Lideri vardır, gayeli ve maksatlıdır.» Birçok ülkelerde ayaklanma, komplo veya ihtilâle dönebilir. İhtilâl ve komplo da ayaklanmaya dönebilir.

«AYAKLANMANIN SEBEPLERİ»

Talimatnamelerde ayaklanmanın sebepleri olarak, a- Tatmin edilmemiş bir halk kitlesi, b- Bu kitleyi sevk ve idare edecek nitelikte bir lider, c- Zayıf bir hükümetin mevcudiyeti, öngörülmektedir. Yine talimatnamelerde, ayaklanmanın başarıya ulaşabilmesi için gerekli şartlar olarak, a- Sivil halkın desteği, b- Dış destek, c- Elverişli arazi, d- Etkili bir önderlik, e- Mukavemet azmi ve birlik, f- Propaganda, g- Haberleşme, h- Disiplin faktörü bulunması sayılmaktadır.

«Ayaklanma doktrini» başlığı altında geçmiş zamanlarda olup bitmiş ayaklanmalardan, iki tip stratejik örnek verilebileceği belirtilmekte, 1- Milliyetçi ayaklanma örneği, 2- Komünist ayaklanma örneği gösterilmektedir.

«Milliyetçi ayaklanma» örneği, güncel bir duruma değinmektedir. Talimatnamelerde, «milliyetçi ayaklanma»larda ilk hedefin iktidarı ele geçirmek olduğu, halkın ayaklanmaya katılmasının sonraya bırakıldığı, ilk önemli hususun bir Parti kurup harekâtı desteklemek olduğu üzerinde durulmaktadır.

Faşist ayaklanma stratejisinde ilk adım, «ŞUURSUZ TERÖRİZM» dir. Şuursuz terörizm, bombalar patlatmak, yangınlar çıkarmak, suikastlar yapmak böylece halkın dikkatini celbetmek şeklinde olur. (Bu adım çoktan atılmıştır!)

Talimatnamenin «milliyetçi ayaklanma» adını verdiği faşist ayaklanmada ikinci adımı «SEÇİLMİŞ TERÖRİZM» dir. Bu adımda ülkenin çeşitli yerlerinde halkla en yakın teması olan küçük rütbeli hükümet memurlarını, polis, postacı, Belediye Başkanı ve Belediye Meclisi Üyeleri ile öğretmenler gibi kişiler öldürülerek halkı mücadeleye sokmak ve ayaklanmayı bastıranları halktan uzak tutmak amacı güdülür.

TALİMATNAMELERE GÖRE

Bütün bunlar başarıldıktan sonra, âsi çetelerin harekâta başlamaları ve halkın etkili biçimde seferber edilmesi için elverişli zaman ve olanaklar meydana gelmiş demektir. Bu andan itibaren ve lâzım görülürse komünist örneği ayaklanma safhaları ile birleşilebilecektir.»

Talimatnamelerde komünist örneği ayaklanma «safhaları» olarak, işçi-köylü-aydın-öğrenci kitlelerini içine alan bir parti kurulması, mevcut iktidara karşı birleşik cephe oluşturulması, gerilla harbi, harekât harbi ve imha seferberliği olarak beş safha gösterilmektedir.

Faşist çeteler, «seçilmiş terörizm» aşamasındadırlar. Malatya Belediye Başkanının öldürülmesi, Doçent Server Tanilli'nin vurulması bunun ilk işaretleridir. Türkiye'de, esasen «mevcut hükümete karşı bir BİRLEŞİK CEPHE» mevcut olup, bunun liderleri sahra talimatnamelerinde gösterildiği biçimde bir ayaklanma hazırlamaktadırlar. Ayaklanmanın ilk adımı çoktan geçilmiş, «seçilmiş terörizm» adımına gelinmiştir. Bundan sonra Türkiye'yi Lübnan'a çevirmek için ellerinden geleni esirgemeyeceklerdir. Bunların unuttukları bir nokta, askeri talimatnamelerde ayaklanmaların bastırılma biçimlerinin de açıkça gösterilmiş bulunmasıdır. Faşizm yılanının başını ezmenin yolları da askeri talimatnamelerde mevcuttur. Ayaklanmaya karşı koyma, «meşrû hükümeti devirmeyi hedef tutan hareketleri bertaraf etmek maksadıyla plânlanan sosyolojik - psikolojik - ekonomik - politik ve askeri faaliyetlerin tümüdür.»

Ayaklanmaya karşı koymanın safhaları sıcak ve soğuk savaş safhaları olarak değişmektedir: 1- Soğuk savaş safhasında: Dört harekât tarzı vardır. Soğuk savaş safhasında âsi liderin kanun çerçevesinde ve kanun boşluklarından yararlanarak yaptığı ayaklanma hazırlıklarına karşı konur. (a) Yalnız âsi lidere karşı direk olarak harekete girişilebilir. (b) Ayaklanma için elverişli koşullara karşı endirekt olarak harekete geçilebilir. (ekonomik-sosyal koşullar iyileştirilebilir) (c) Meşrû hükümet kendi mekanizmasını kuvvetlendirir... 2- Sıcak savaş safhasında ayaklanmaya karşı koymak için: Birinci prensip; halkın desteği ayaklananlar kadar, ayaklanmalara karşı koyanlar için de önemlidir. İkinci prensip; aktif olan azınlığın yardımını sağlamaktır. Üçüncü prensip; halkın yardımı, çetelerin yargılanmaları ve cezalandırılmaları, verdikleri zararların tazmini gibi şartlara bağlıdır. Dördüncü prensip ise, bu çabalar ve çalışmalar aynı zamanda bütün ülkeyi kapsamına alamaz, sıra ile bölge bölge temizlemeye girişilir.

Gayrınizami kuvvetlere karşı harekât ise, polis faaliyetleri ve muharebe harekâtı olarak sınıflandırılır. Polis faaliyetleri, yol tıkamaları, arama ve müsadereler, gözetleme ve devriye, tutuklama, askeri ve sivil tesislerin (postane, hükümet binaları, istasyonlar, su depoları, petrol depoları ve boruları'nın) güvenlik altına alınmaları. MHP yanlısı Ortadoğu Gazetesi 25 Nisan 1978 sayısında petrol boru hattına yapılacak sabotajdan sözediyor. Ulaştırma hatlarının (özellikle hava ve demiryollarının) güvenliğe alınması olarak sınıflandırılmakta ve bu faaliyetler «yeraltı örgütü»nün faaliyetlerini önlemeye yönelik olarak plânlanmaktadır. Muharebe harekâtı ise, gayrınizami kuvvetin gerilla unsuruna karşı girişilen harekât, gerektiğinde yeraltına karşı yürütülen bir harekâttır. Bu da tepki harekâtı, taciz harekâtı, esirgeme harekâtı gibi gruplara ayrılır. Bütün bu harekât türleri, meşrû hükümeti korumaya yönelik harekâtlardır.

FAŞİST YUVALAR DAĞITILMALIDIR.

Milliyet Gazetesi'nin 24/4/1978 sayısında Em. Tümg. Reşat Güleken'in Türkiye'de sürdürülen olayların «özel savaş kurallarına» uygun olduğu yolundaki tanımı gerçektir. Faşist komando çeteleri ve onların devlet içindeki ajanları, meşrû hükümete karşı faşist bir diktatörlük rejimi kurmak için gayrınizami savaş veriyorlar, bunu kendileri de söylüyorlar. «Seçilmiş terörizm» aşamasına varan bu iç savaş kışkırtmalarının nasıl hakkından gelineceği, «Ayaklanmaya karşı koyma,» talimatnamelerinde mevcuttur. Cumhuriyetin meşrû hükümetine düşen görev, gayrınizami savaş yürüten faşist eşkiya çetelerine karşı devletin meşrû kuvvetlerini kullanarak faşist yuvaları dağıtmak ve eşkiyayı adalete teslim etmektir.

İç savaş kışkırtıcıları, sıkıyönetimden medet umanlar, beklediklerini bulamayacaklardır. İşçi sınıfımız başta olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakalar faşist eşkiyanın arzularını kursaklarında bırakacaktır. Faşist ayaklanmanın bastırılması yolunda hükümetin tüm girişimlerini desteklemek güncel görevdir.

YORUM — oya baydar

Istanbul'dan kaçanlar, Istanbul'a akanlar

Bu satırlar yazıldığında, 1 Mayıs kutlamaları henüz başlamamıştı. Ama, tüm Türkiye'de, özellikle de İstanbul'da, herkes, kendine göre bir, 1 Mayıs heyecanı yaşıyordu. Bu satırlar çıktığında, 1 Mayıs olacak. Heyecan belki bir ölçüde yatışacak, belki sürecek. 2 Mayıs yepyeni bir gün olarak doğacak. Yeni umutlar, yeni deneyler, yeni dersler, yeni bir bilinç sıçrayışı getirecek.

30 Mayıs günü tüm basında çizgisine, meşrebine, amacına göre, 1 Mayıs'la ilgili haberler yer alıyordu. Bu haberlerin bir bölümünde, «1 Mayıs öncesinde İstanbul halkı İstanbul dışına kaçıyor» teması işlenmekteydi. Bazı sağcı yazarlar nerelere kaçtığını da yazmışlar «halkın»; Bodrum'a, ama evin bodrumuna değil, tatil beldesi Bodrum'a; Marmaris'e; en azından Kumburgaz motellerine; pahalı, lüks tatil köylerine... İşin aslında 1 Mayıs'ta Pazartesinin de eklenmesiyle tatili üç güne çıkaran mutlu azınlık, her birkaç günlük tatilde yaptığı gibi «week end» geçirmeye İstanbul dışına çıkıyor. Eh, günlerdenberi sağ basından, tekelci basından tutun da, sol gösterip sağ vuran maocu ve benzeri çizgilerin ve bunların sözcülerinin yılmaz gayretleri ve cığırtkanlıklarıyla bu azınlık üzerinde gereken terör havası da yaratıldı yeterince.

Bir dikkat edelim kimlerin korktuğuna; kimlerin İstanbul dışına kaçmaya çabaladığını ve eğer yakınlarınız da böyleleri varsa, İstanbul'un dışına hafta sonu geçirmeye giderken beraberlerinde neler götürdüklerine...

1 Mayıs'ı da bahane ederek üç günlük hafta sonu tatilinden yararlanıp İstanbul dışına çıkanların çoğu, han hamam sahipleri; Otomobilleri, hatta bazan iki otomobilleri olanlar; Cüzdanları ve vicdanları dolu olanları Yani zincirleri olmayıp da kaybedecek pek çok şeyleri olanlar. İstanbul dışına çıkarken, bunlar beraberlerinde hanımın değerli mücevherlerini, takılarını; beyin hisse senetlerini, tahvillerini; evdeki yükte hafif pahada ağır antikaları falan götürmeyi ihmal etmiyorlar. Kaçanların kimler olduklarını anlamak için nerelere gittiklerine veya hangi vasıtalarla gittiklerine bakmak da yeterli. Cumartesi, Pazar günü, İstanbul'dan dışarı gidenlerde, Topkapı veya Harem gibi «halk işi» seyahatin kavşak noktaları olan otobüs terminallerinde, hiç de her günkünden fazla bir izdiham ve kalabalık yoktu. Ama Antalya, İzmir uçakları doluydu. İstanbul yakınındaki sayfiye yerlerine, lüks dinlenme yerlerine doğru giden yollar özel arabalardan, geçilmiyordu. Mavi tren ve benzeri «halk işi» olmayan vasıtalar daha günlerce öncesinden tek bilet kalmamacasına kapanmıştı. İşte bütün bunlardan yararlanabilen azınlığın azınlığı ve mutlunun mutlusu bir takımdı İstanbul'dan kaçanlar.

Buna karşılık Ankara'dan, Karadeniz'den Marmara'dan Ege bölgesinden, Trakya'dan yani yurdun en ücra köşeleri dahil dört bir yandan gelen derme çatma halk otobüsleri, minibüsler, kamyonlar, trenlerin ikinci mevkileri İstanbul'a akan işçilerle emekçilerle, yoksul halkla, öğrencilerle, gençlerle, kadınlarla doluydu. Pazar akşamı bir görülmedik cıvıltı vardı otobüs terminallerinde. İstanbul'a akan Anadolu'nun cıvıltısı, İstanbul'a akan halkın cıvıltısı...

Evet... 1 Mayıs öncesinde İstanbul'dan kaçanlar ve İstanbul'a akanlar. Kaçanlarla akanların kimliği, kişiliği, işi, gücü, cüzdanı, vicdanı, kafası, kolu arasındaki uçurumdur 1 Mayıs'ı 1 Mayıs yapan 1 Mayıs'ı kutlamayı gerekli kılan. Bazılarını bir avuç sömürücüyü, paraziti, haini namussuzu İstanbul'dan korku içinde kaçıran; yüzbinleri ise coşku ile, bilinç ile, umut ile ve korku nedir, kuşku nedir bilmeden 1 Mayıs alanına akıtan aradaki bu farktır işte.

Sınıf savaşımıdır bu. Emekle sermayenin, zulümle özgürlüğün savaşımıdır bu. Hainlerle emeğin dostlarının, satılmışlarla yurtseverlerin savaşımıdır bu.

İşin düğümü ve düğümün çözümü buradadır: 1 Mayıs'ta İstanbul'dan kimler kaçıyor korku içinde ve 1 Mayıs'ta İstanbul'a kimler akıyor dalga dalga, umut umut...

Okunan kitap nasıl işaretlenir?

Herhangi bir şeyden en büyük yararı elde etmek için «satırların arasını»da okumak, yani derinine dalmak gerektiğini bilirsiniz. Ben sizi, okuma sırasında aynı derecede önemli olan bir şeye, «satırların arasına yazmaya» da inandırmak istiyorum.

Okunan bir kitabı işaretlemenin zararlı bir hareket olmaktan çok bir sevgi ve ilgi belirtisi olduğunu kuşkusuz ileri sürebilirim.

Kitap sahipleri üç türlüdür. Birincisinin kitaplığında hiç okunmamış ve el değmemiş olarak bütün standart seriler ve en iyi kitaplar bulunur. (Bunlar kitap değil kişiye ait aldatıcı kâğıt odunu ve mürekkeptir). İkincisinin çok kitabı vardır, bunlardan bir kısmı sonuna kadar okunmuş, çoğu gözden geçirilmiştir, fakat hepsi de ilk alındığı günde olduğu kadar temiz ve parlaktır. (Bu şahıs herhalde kitaplara sahip olmak ister, fakat, onun kitapların fiziksel görünüşüne karşı duyduğu hatalı saygı, kendisini bundan alıkor.) Üçüncüsünün çok ya da az sayıda kitabı vardır ve kitaplar, devamlı kullanma sonucu hep köşeleri, bükülmüş, yıpranmış ve gevşemiş durumdadır, baştan sona işaretlenmiş ve yazılmıştır. (Bu adam kitapların sahibi olmuştur.)

Okurken bir kitabı işaretlemek niçin zorunludur?. Bir kere insanı uyanık tutar. (Sadece bilinçli demiyorum, geniş anlamda uyanık diyorum). İkincisi, okumak, aktif olursa, düşünmektir, düşünmek de kendini, söylenen ya da yazılan sözcüklerle anlatmaya çalışır. İşaretlenmiş kitap, genel olarak, kitap boyunca bir düşünce demektir. Son olarak, yazmak sizin sahip olduğunuz ya da yazarın ileri sürdüğü düşünceleri hatırlamanıza yardım eder. Şimdi bu üç noktayı biraz açmağa çalışalım:

Okuma vakit geçirmeden daha fazla bir şey olarak düşünülüyorsa etkin (aktif) olmalıdır. Gözlerinizi bir kitabın satırları arasında gezdirerek okuduğunuzdan bir şeyler elde edemezsiniz. Örneğin, Gone With the Wind (Rüzgâr gibi geçti) gibi hafif bir hikâye kitabının okunması en yüksek düzeyde bir etkinlik gerektirmez. Zevk için okunan kitapları dinlenme halinde okumak kabil olup bundan insan hiç bir şey kaybetmez. Fakat düşünce ve güzellik bakımından zengin olan ve büyük temel sorunlar ortaya koyarak bunları cevaplandırmağa çalışan değerli bir kitap, kabil olduğu kadar etkin bir okuma ister.

Fakat siz yazmanın niçin gerekli olduğunu sorabilirsiniz. Evet kendi elinizle yazmadaki fiziksel hareket sözcüklerle tümceleri daha belirli olarak aklınıza getirir ve belleğinizde daha iyi şekilde saklanmasını sağlar. Okuduğunuz önemli sözcük ve tümcelerle bunların ortaya koyduğu sorunlara değgin tepkilerinizi kaydetmek, bu tepkilerin saklanmasına, soruların da daha belirgin hale gelmesine yardım eder.

Hatta birkaç kâğıt parçasını yazı yazma işi bittikten sonra bunları kaldırıp atsanız bile, kitaptan muhakkak alacağınızı alırsınız. Sayfa kenarları (üstte, altta hem de yanlarda), son sayfalar, satırlar arasındaki boşluklar hep yazmaya elverişlidir. Buraları kutsal değildir. Ve hepsinin üstünde, işaret ve notlarınız kitabın esas bir parçası olur ve sonuna kadar arada kalır.

Öğrenci hem kendine hem de öğretmene soru sorar. Hatta öğretmenin dediğini anlayıncaya kadar onunla tartışır. İşte bir kitabı işaretlemek, sizin yazarla olan görüş birliği ya da ayrılıklarınızın tıpıtıpına bir açıklamasıdır.

Bir kitabı güzelce ve yararlı bir şekilde işaretlemek için çeşitli yol ve yöntemler vardır.

Benim Tuttuğum Yol Şu:

1. Esas noktalarla, önemli ve kuvvetli deyişlerin altını çizmek.
2. Önceden altı çizilmiş olan bir deyişin önemini belirtmek üzere sayfa kenarlarına dikey çizgiler çizmek.
3. Kitaptaki en önemli on ya da yirmi deyişi iyice belirtmek için sayfa kenarlarında, idareli olarak, yıldız, asterisk ya da kendine göre başka işaretler kullanmak. (Bu tür işaretleri kullandığımız sayfaların alt köşelerini kıvırabilirsiniz. Bu, çoğu modern kitapların üzerine basıldığı sağlam kâğıda zarar vermez ve böylece kitabı raftan istediğiniz zaman alarak köşesi katlanmış sayfayı açar ve anılarınızı tazelersiniz).
4. Yazarın tek bir görüşü geliştirirken ele aldığı noktaların sırasını belirtmek üzere sayfa kenarlarına rakamlar koymak.
5. Kitabın daha neresinde yazarın, işaretlenen nokta ile ilgili başka noktalar ele alındığını belirtmek; çok sayıda sayfalarla birbirlerinden ayrılmış olmalarına karşın yapıları bir kalan görüşleri bağlamak üzere sayfa kenarlarına öteki sayfaların numaralarını yazmak.
6. Önemli sözcük ya da tümceleri çember içine almak.
7. Okunan bölümün kafamızda yarattığı soruları (Belki cevaplarını da) kaydetmek, karışık bir tartışmayı basit bir deyiş haline getirmek, baştan sona kitaptaki belli başlı noktaların sırasını, belirtmek üzere sayfanın kenarlarına ya da alt ve üst kısımlarına notlar almak.

Ben yazarın üzerinde durduğu noktaların ele alınış sırasıyle bir indeksini yapmak üzere kitabın baş ve sonundaki boş sayfalardan yararlanırım.

Baştaki boş sayfalar benim için en önemli olanlardır. Bazı kimseler bunları özenli bir ad yazma yeri olarak kullanırlar. Ben de, özenli düşünceler için ayırırım. Kitabı okuyup bitirdikten ve son boş sayfalarda indeksini yaptıktan sonra baş tarafa geçerek kitabın bir bütün olarak (sayfa sayfa, bölüm, bölüm değil, bunu zaten kitabın sonunda yapmış bulunuyorum) temel bir birleşim ve bölüm sırasına göre, bir taslağını çıkarmağa çalışırım. Bu taslak benim için, yapıttan elde ettiğim bilginin bir ölçüsüdür.

Komsomol Kongresi sona erdi

Sovyetler Birliği gençliği Nötron'a karşı çıkıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin gençlik örgütü Leninist Komsomol'un Moskova'da toplanan 18. Kongresi sona ermiştir. Kongrede, Komsomol'un ve Komsomol Merkez Komitesi'nin ülke içinde ve dışında yürüttüğü politika onaylanmış ve gelecek çalışma döneminin çalışma programı hazırlanmıştır.

Komsomol, Nötron Bombası'nın üretimine geçilmesi ve bombanın Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi planlarına karşı verilen savaşımın şiddetlendirilmesi gerektiğini belirtmiş, barış ve silahsızlanma uğrunda savaşım veren gençliğin uluslararası bir forum yapmasını önermiştir.

Kongre'de, dünya gençliğine bir çağırı yayınlanmıştır. Çağrıda, 1978 yazında Havana'da yapılacak olan Dünya Gençlik Festivali'nin, gençliğin barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme uğrunda verdiği savaşımında önemli bir aşama olacağına inanıldığı belirtilmiştir.

Leninist Komsomol'un 18. Kongresi'nin sonuç kararları arasında, dünyadaki olumlu gelişmeler sonucunda komünist gençlik birliklerinin faşizm ve ırkçılığa karşı, barış ve silahsızlanma uğrunda savaşım veren ... politik ve dini gençlik örgütleri ile daha geniş işbirliği yapmaları için elverişli koşulların ortaya çıkmakta olduğu belirtilmiştir.

☆ DÜNYA GENÇLİĞİNE YAPILAN ÇAĞRIDA, BARIŞ, DEMOKRASİ VE TOPLUMSAL İLERLEME YOLUNDA 1978 YAZINDA HAVANA'DA YAPILACAK DÜNYA GENÇLİK FESTİVALİ'NİN ÖNEMİ VURGULANDI.

Leninist Komsomol'un 18. Kongresi'nde, Şili halkının cuntaya karşı savaşımı ile ve Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının emperyalizm, ırkçılık ve sömürgeciliğe karşı savaşımı ile dayanışma içinde olunduğu belirtilmiştir. Komsomol, Filistin halkının kendi kaderini tayin etme ve kendi devletini kurma haklarını da desteklediğini belirtmiştir.

Kongre'de, gençliğin ekonomik kalkınmaya katkısını daha çok ilerletmek için somut kararlar alınmıştır. Kongre, Komsomol ile yabancı gençlik örgütleri arasında, barış ve silahsızlanma için, demokrasi ve toplumsal ilerleme için daha geniş bir işbirliği çağrısında bulunmuştur.

Kongre, uluslararası çapta üç tane gençlik forumu toplanmasını önermiştir. Bunlar, Genç Barış Savaşçıları Forumu, Çocuk Hakları Forumu ve Eğitim ve Kültür Sorunları Forumu'dur.

Komsomol'un eski Genel Sekreteri, yeniden Komsomol Genel Sekreterliği'ne seçilmiştir.

İskandinav gençliği, "Nötron bombasına hayır,, diyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dört İskandinav ülkesinin gençlik örgütleri ortak bir bildiri yayınlayarak Nötron Bombası hakkındaki planları protesto etmişlerdir. İsveç, Finlandiya, Norveç ve İzlanda gençlik örgütleri yayınladıkları ortak bildiride, ABD emperyalizminin ve NATO'cuların Nötron Bombası gibi yığınsal kırım silahları üretme girişimlerini sert bir biçimde kınamışlardır. Ortak bildiride, İskandinav ülkeleri hükümetlerinin, BM Özel Silahsızlanma Toplantısı'nda, Nötron Bombasına ve diğer yığınsal kırım silahlarına karşı çıkmaları ve bu gibi silahları yasaklayan bir karar tasarısını bu toplantıya sunmaları istenmiştir.

Çin, Şili'ye yeni bir elçi gönderdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin, Şili'ye yeni bir elçi göndermiştir. Yeni Çin Elçisi, Pekin yöneticileri adına, Cuntanın Başkanı Pinochet'e güven mektubunu vermiştir.

Bilindiği gibi Şili'deki faşist darbeden sonra, bir çok ülke Şili ile diplomatik bağlarını kesmesine karşın, Maocu Çin yöneticileri, Şili ile diplomatik ilişkilerini korumuş ve bu ülkedeki elçisini geri çekmemişti. Çin, uluslararası ve ulusal planda gittikçe daha çok soyutlanan Şili Cuntasına ekonomik ve politik destek sağlamakta ve Şili'ye silah göndermektedir. Çin-Şili ticaretinin de son yıllarda hızla gelişmekte olduğu bildirilmektedir. Çin-Şili ticaretinin şimdiki hacminin, Allende'nin Halk Birliği Hükümeti zamanındaki ticaret hacminin üç katı olduğu belirtilmektedir.

Tokyo'daki maden kazasında 1 işçi öldü

TOKYO (A.A.)

Tokyo'nun 570 mil Güneybatısında Fukuocaysta Yotsuyama Kömür Madeninde cevher yüklü bir tren 107 madenciyi taşıyan bir başka yeraltı treniyle çarpışmış, bir madenci ölmüş, 95 madenci yaralanmıştır.

Madencilerden 15'i ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmıştır. Öteki kazazedelerin ayakta tedavi gördüğü belirtilmiştir.

Kaza nedeni henüz bilinmemektedir.

Carter yönetiminin Ortadoğu siyasetini değiştireceği yolundaki haberler yalanlandı

WASHİNGTON (THA-UPI)

Beyaz Saray, Carter yönetiminin Ortadoğu siyasetinde değişiklik yaptığı yolundaki haberleri yalanlamıştır.

Kahire'de Mısır Dışişleri Bakanı Muhammed Kamil, pazar günü ABD'nin Kahire Büyükelçisi Herman F. Eilts'i acele görüşmeye çağırmış ve kendisinden Başkan Jimmy Carter'ın bir gazeteciye ABD'nin Filistin Devleti kurulması yolunda İsrail'in planını desteklediğini söylediğine dair çıkan haberler konusunda açıklama istemiştir.

Daha önce «El Ahram» Gazetesi, son demeç ile Carter'ın daha önceki beyanları arasında çelişki bulunduğunu ve bu davranışı «garip» ve hayret verici» bulduğunu yazmıştı.

Beyaz Saray sözcüsü Jerry Scheoter, verdiği bir demeçte ABD yönetiminin Ortadoğu'da izlediği siyasette değişiklik yapmadığını açıklamış ve şunları söylemiştir:

«New York Times'in yayınladığı yazıyı okumadım. Trudi Feldman adında bir gazeteci İsrail Devletinin 30. kuruluş yıldönümü nedeni ile Başkan Carter'la bir görüşme yapmıştır. Bu yazıda bir anlaşmazlık olması gerekir. Çünkü Amerika Ortadoğu siyasetini değiştirmemiştir. Ben şahsen yazıyı okumadım ancak bu arada kelimelerin hatalı olarak kullanıldığını sanıyorum.»

ABD yetkilileri durumu «Bir bardak suda fırtına» olarak nitelemişler ve Başkan Carter'ın bir demeci sırasında bu kadar önemli bir konuda siyasi değişiklik yapmış olmasının olağandışı bir durum olduğuna işaret etmişlerdir.

Polonya Barış Komitesi Genel Sekreter Yardımcısı:

"Türkiye barış hareketi genç olmasına karşın, silahsızlanma kampanyaları örgütlüyor,,

POLONYA BARIŞ KOMİTESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI RYSZARD TYRLUK

Aşağıdaki açıklama, POLONYA BARIŞ KOMİTESİ, Genel Sekreter Yardımcısı RYSZARD TYRLUK tarafından, Türkiye dönüşünde VARŞOVA'da yapılmıştır. TYRLUK, Türkiye'de, Nötron Bombasına ilişkin en önemli konuları ele alan uluslararası bir sempozyuma katılmıştı. Açıklama, ZYCIE WARSZAWY gazetesinde yayınlanmıştır.

☆ RYSZARD TYRLUK, BARIŞ DERNEĞİ'NİN 1. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ TOPLANTISINDAN BÜYÜK BİR ÖVGÜYLE SÖZ EDİYOR

«Nötron Bombasına ve silahlanmanın artmasına karşı protestolar, dünya çapında bir genişliğe sahiptir. İstanbul'daki sempozyumda ve Barış Derneği'nin girişimi ile düzenlenen büyük toplantı sırasında, Nötron Bombasına ilişkin sorunları tartıştık. Türk kamuoyunda geniş yankılar uyandıran bu iki olayın her ikisinde de yer aldım.

«Türkiye barış hareketi, henüz genç olmasına karşın, Türkiye aydınlarının ve sendikacılarının geniş çevrelerini yanına kazanmada ve onları uluslararası Detant, barış ve güvenliği sağlamlaştırma savaşımı çevresinde harekete geçirmede çok gayretli

«İstanbul sempozyumunda, Türkiye, Irak, Yunanistan, Romanya, Macaristan, Polonya ve Dünya Barış Konseyi delegeleri tarafından yapılan çok ilgi çekici ve anlamlı konuşmalar dinledim. Konuşmacılar en başta, Carter'ın, Nötron Bombasının üretimine geçme kararının sonuçları ve bu silahı Avrupa'ya yerleştirmek konusunda alınabilecek bir kararın sonuçları üzerinde durdular. Her de çok tehlikeli olan bu olası sonuçların, askeri, politik, moral ve ahlaksal sonuçlar olduğu belirtildi. Türk kamuoyu böyle bir olasılığın kesinlikle karşısındadır ve bu tavrını, Nötron Bombasına karşı kitlesel protesto gösterilerinde ortaya koymaktadır. Bütün ülkede, bu kitle kırım silahının üretiminin yasaklanması çağırısı altında imza toplama kampanyaları yürütülüyor. Çağırının altındaki birçok imza, kültür, bilim ve sanat dünyasının en önde gelen temsilcilerine ve ünlü artistlere, yayıncılara ve insan hakları savunucularına alttır. 3 Nisan'a dek çağırıya 40000 kişi imza atmıştı.

«Barışçı gösteriler ve İstanbul Sempozyumu, Nötron Bombasına ve silahlanma yarışına karşı protesto kampanyasının, dünya çapında ve Avrupa sınırlarını aşan bir karaktere sahip olduğu hakkındaki görüşleri tam anlamı ile onaylamaktadır. Bu kampanya, Dünya Barış Konseyi'nin ve detant istemeyen güçlerin eylemlerine karşı çıkan örgütlerin, kurumların ve ünlü kişilerin çağırılarına bir cevaptır. Türkiye kamuoyu ve Polonya kamuoyu, genel olarak silahlanmanın artmasına ve özel olarak Nötron Bombasının üretimine kararlılıkla «HAYIR» demenin, Carter yönetimi tarafından, bu tip sonuçlarla dolu bir kararın alınmasının öncesinde, ciddi olarak göz önünde tutulacağına inanmaktadır.

«Dünya ve halklar, silahlı çatışma tehdidini kaldırmaya ve barışı sağlamlaştırmaya hizmet eden her şeyi, sevinç ve hoşnutlukla selamlayacaktır. Nötron ölümüne karşı birleşik ve kararlı bir «HAYIR» sesi yükseltmemizin nedeni budur.

Bangladeş'de KP'ne özgürlük istendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bangladeş Komünist Partisi, Başkanı imzası ile yayınlanan bir bildiride, Bangladeş Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılması istenmiştir.

Bilindiği gibi, hapiste bulunan Bangladeş KP Başkanı, ülkedeki demokratik güçlerin aktif kampanyaları sonucu geçenlerde serbest bırakılmıştı. Bildiride, Komünist Partisi üzerindeki yasağın antidemokratik bir uygulama olduğu söylenmiş ve hâlâ tutuklu bulunan parti üyelerinin de serbest bırakılması istenmiştir.

Meies: Brejnev'in ziyareti büyük önem taşıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Alman Komünist Partisi Genel Sekreteri Herbert Meies, SBKP MK Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in Mayıs ayı başlarında Federal Almanya'ya yapacağı ziyaretin büyük bir önem taşıdığını söylemiştir. Meies, Brejnev'in Federal Almanya ziyaretinin, yumuşamanın devamı, silahlanma yarışına son verilmesi ve Federal Almanya'nın Sovyetler ile ilişkilerinin daha da iyileştirilmesi için verilen savaşıma yeni bir hız katacağına inandığını belirtmiştir.

Pakistan'da 21 gazeteci başlattıkları açlık grevi nedeniyle tutuklandı

LAHOR, (THA - UPİ)

Pakistan'da askeri yönetimin gazeteler ve yazışleri müdürlerine karşı giriştiği sert davranışı protesto amacı ile açlık grevine başlayan 21 gazeteci ve basın işçisinin tutuklandığı polis yetkilileri tarafından açıklanmıştır.

Tutuklamalar açlık grevine katılanların merkez olarak kullandıkları Urdu dilinde yayınlanan «Musavat» gazetesinde yapılmıştır.

Gazete binası polis tarafından kordon altına alınmıştır.

Tutuklananlar arasında Pakistan Gazeteciler Federe Birliği Genel Sekreteri Nisan Osmani Pakistan Gazete İşçileri Konfederasyonu Genel Sekreteri Hafız Ragıp Karaçi Gazeteciler Cemiyeti Genel Sekreteri Agvan Rahmani'nin de bulundukları bildirilmiştir.

Geçen mart ayında Lahore baskısı yasaklanan «Musavat» gazetesinde kaç kişinin greve gittiği öğrenilememiştir.

Pencap hükümeti cumartesi günü Pakistan Gazeteciler Federe Birliği Başkan ve Pakistan Gazete İşçileri Federasyonu Başkanını iki ay Pencap'tan sürgün etmişti.

Grevciler «Musavat» gazetesinin Lahore baskısının yayınlanmasını, gazetenin tutuklu bulunan iki editörü ile diğer gazetecilerin serbest bırakılmalarını ve diğer gazetelere gönderilen sert bildirilerin geri alınmasını istemektedirler.

Arafat: Sosyalist ülkelerin desteği Filistin'e güç veriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin Filistin'e sağladıkları desteğin, Filistin Arap halkına, kendi kaderini tayin ve kendi devletini kurmak uğrundaki savaşta yeni bir güç verdiğini söylemiştir.

Yasser Arafat, Moskova Radyosu'na verdiği bir demeçte, Mısır'ın sürdürdüğü teslimiyetçi politikayı reddetmiş ve İsrail birliklerinin işgal ettikleri topraklardan çekilmeleri ve Filistin halkının yasal haklarının sağlanması gerektiğine işaret etmiştir. Arafat, Cenevre Barış Konferansı'nın, Ortadoğu sorununa bir çözüm bulmak amacı ile yeniden başlamasını istemiştir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Kopenhag toplantısı ve Mrs. Ogarkov

Savaş kışkırtıcılığının belirtileri var. Bilinen bir politikası var. Doğal olarak barışın da. Barış politikasının da birtakım belirtileri var.

Çeşitli nedenlerle, çeşitli tarihlerde Türkiye'ye gelen NATO Yöneticileri-Komutanlar ve Genel Sekreter - sürekli savaş hazırlıklarının yetersizliğinden, silahlanma tırmanmasının gereğinden, ülke topraklarına yeni silahlar ve dinleme sistemleri yerleştirilmesinin kaçınılmazlığından söz ediyorlardı. O kadar ki, Türkiye ekonomisinin sorunları, tüm bu yüklere katlanabilme gücü ile ülkenin göze aldığı tehlikeler ve omuzladığı yük arasında herhangibir karşılaştırma yapma gereği duymuyorlardı. Kısaca, ikincileri hiç hesaba katmıyorlardı.

Geçen hafta, yarım yüzyıla yakın bir aradan sonra ilk kez, bir Sovyet Genelkurmay Başkanı aynı zamanda Savunma Bakanı Birinci Yardımcısı- Türkiye'ye geldi. Bundan önceki ziyaret, Bakan sıfatıyla ve Cumhuriyetin onuncu yıldönümü nedeniyle Mareşal Voroşilov tarafından 1933'te gerçekleştirilmişti. Gene bir Mareşal olan Vasiliyeviç Ogarkov'un belirgin ve tanınan niteliği, Uluslararası boyutta bir silahsızlanma uzmanı oluşu. Zaten bu sıfatla, ta 60 yıllarının sonundan bu yana, Salt-1 (stratejik silahların sınırlandırılması anlaşması)'nın hazırlanmasında Sovyet Delegeleri arasında yer almıştı. Aynı uzmanlık ve geçmiş yılların deney birikimi, Mareşal Ogarkov'un iki hafta önce ABD ve Sovyet Dışişleri Bakanları arasındaki Salt-2 görüşmelerine doğrudan katılması sonucunu yaratmıştı. Bir askerin diplomatlar arası konuşmalarda görüşme masasında koltuk işgal etmesi, elbette hem az rastlanan hem de anlamı büyük bir olgu. Bu katılış yüzünden, Mareşal'in Ankara ziyareti bir hafta ileri alındı.

Görülüyor ki, soğuk savaşın mimarları ile barışın kurucuları arasında temelden ayrılıklar var. Bu ayrılık, yalnız Orgeneral Haig (NATO Başkomutanı) ile Mareşal Ogarkov'un geçmişteki ve günümüzdeki önemli işlevinden kaynaklanmıyor. Aynı zamanda, Türkiye'de oynadıkları rolün niteliğinde de görülüyor. Sözgelimi, Sovyet Genel Kurmay Başkanı, Ankara'da, Türkiye'nin Nötron bombası yapımına karşı kesin tavır almasını istemiştir. Silahsızlanma konusundaki Sovyet görüşlerini hükümet yetkililerine aktaran Mareşal Ogarkov'un başkentte yaptığı görüşmeler sırasında, muhataplarına silahsızlanma konusunda Türkiye hükümetinin de önemli katkılarının olabileceğini vurgulamaya özen gösterdiği anlaşılıyor. Kuşkusuz, Mareşal'in sözünü ettiği katkı, 2 Haziranda, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Olağanüstü oturumunda Başbakan Ecevit'in yapacağı tarihsel önem taşıyan konuşmayla ilgili.

Oysa, öte yandan, Nisanın son haftasında, Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da toplanan NATO Nükleer Plan Komisyonunun iki günlük oturumunda aynı konular -ma, tamamen başka biçimde- ele alındı. Nötron bombasının üretimi ABD tarafından şimdilik ertelenmekle birlikte, sızan haberlere bakılırsa, bu alandaki teknolojik araştırmaların sürdürülmesi komisyonca karara bağlandı. Toplantıya Türkiye adına katılan Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'ın tavrı ve tek oyu yeterli oldu mu bilinmez, ama NATO Avukatı çevrelerin genel eğilimleri ve silahsızlanmayı körükleyen davranışları apaçık ortada.

Sovyet Mareşali ile yaptığı görüşmede, «Sovyet ve Türk halklarının -kişisel deneyimine dayanarak- birbirine benzerliği'nden söz eden Savunma Bakanının toplantı öncesi Nötron bombası ve bu bombanın Türkiye topraklarına yerleştirilemeyeceği konusunda açık ve bağlayıcı tavrı elbette çok yerinde olacaktı. Bu yapılmadığına göre hiç olmazsa şu bunalım döneminde Kopenhag oturumunun sonuçları, getirdiği yahut getireceği yeni yükler konusunda doyurucu bir açıklama yapılabilirdi. Ta ki, dost ve düşman, herkes «NATO'nun bir barış aracı» olmadığını görsün, anlasın.

«Ayrıca, Mareşal'in Türkiye'yi ziyaret ettiği hafta tüm gezegenimiz de ilginç barış girişimlerine sahne oldu: Sosyalist enternasyonal silahsızlanmayı gündemine getirdi. Brejnev'in komsomol (sovyet gençlik örgütü) kongresinde yaptığı konuşma -silahsızlanma önerileri- geniş yankılar uyandırdı. Son olarak Balkanlarda da alışılmadık bir barış rüzgarı esip duruyor.

"Diego Garcia Üssü kaldırılmalıdır!,,

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güneybatı Hint Okyanusundaki ada ülkelerin ilerici partı ve örgütlerinin düzenlediği ilk konferans sona ermiştir. Seyşel Adaları'nın başkenti Victoria'da yapılan konferansta, Hint Okyanusu'nun bir barış bölgesine çevrilmesi konusu üzerinde durulmuştur. Konferansa katılan delegeler, CENTO blokunun dağıtılmasını, Güney Atlantik Askeri Bloku'nun kurulması planlarından vazgeçilmesini ve Diego Garcia arasındaki ABD üssünün kaldırılmasını istemişlerdir.

☆ ŞEYSEL KONFERANSINDA, HİNT OKYANUSU'NUN BİR BARIŞ BÖLGESİ OLMASI İSTENDİ.

Konferansta ayrıca kurtuluş hareketlerine yapılan yardımların genişletilmesi, ekonomik işbirliği, Hint Okyanusu'nun güvenliği ve diğer uluslararası sorunların ele alınacağı bildirilmiştir. Konferansın açış konuşmasını yapan Seyşel Adaları Cumhurbaşkanı da, Hint Okyanusu'nun bir barış bölgesine dönüştürülmesinden ve Diego Garcia Adası'ndaki ABD üssünün kaldırılmasından yana olduğunu söylemiştir.

Fransa, Çad'a müdahale ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çad'daki iç çatışmanın, Fransa'nın Çad'a yaptığı müdahale nedeni ile keskinleştiği bildirilmektedir. Bilindiği gibi Fransa Çad'a, paraşütçü birlikleri, lejyonerler ve Jaguar avcı-bodbardıman uçakları göndermişti.

Jaguar uçaklarının hemen harekete geçerek bombardımana başladığı bildirilmektedir. Öte yandan, Çad askeri Konseyi Başkanı Felix Mallum bir an önce ulusal barışa ulaşılmasını istemiş ve hükümetin bu amaçla, muhalefetteki Ulusal Kurtuluş Cephesi ile bir diyaloga girmek istediğini söylemiştir.

Bilindiği gibi Fransa hükümeti, Çad'a askeri birlik gönderdiğini daha önceleri yalanlarken, son zamanlarda bu haberleri doğrulamış, ancak bu askerlerin görevinin ne olduğu konusunda resmi bir açıklama yapmamıştı.

Türk Hava Yolları A.O.'dan

- Ortaklığımız ihtiyacı olarak 200.000 adet 20 gramlık tuvalet sabunu satınalınacaktır.
- Tahmini bedel 320.000.— TL. olup, geçici teminat 12.800.— TL. dır.
- Kapalı zarfla teklif mektupları 11.5.1978 günü saat 14.00'e kadar İstanbul Cumhuriyet Caddesi, Babil Sokak, Gülay Apt. No: 6 adresinde bulunan Destek Başkanlığı'na verilecektir.
- Şartnameler, Ortaklığımızın Galata İş Bankası'ndaki 3337 sayılı hesabına yatırılacak 100.— TL.'na ait dekont makbuzu karşılığında İstanbul, İnönü Caddesi, Dersan Han, No: 90'daki Levazım Müdürlüğü'nden sağlanır.
- Ortaklığımız 2490 sayılı yasaya bağlı değildir.

(Basın: 14907 — 293)

2. Boğaz Köprüsü çevre yollarının geçeceği yerler önceden belirlenmiş

★ 2. BOĞAZ KÖPRÜSÜ YAPILIRSA DIŞA BAĞIMLI OTOMOTİV SANAYİİ ÜRETİMİNİN ARTACAĞI, ÜRETİLEN OTOMOBİLLERİN «MUTLAKA» SATILACAĞI VE KÖPRÜNÜN TAMAMLANMASIYLA DA YILDA 3 MİLYAR LİRA EK PETROL HARCAMASI YAPILACAĞI HESAPLANMIŞ.

☆ 1. BOĞAZ KÖPRÜSÜ'NÜN ZARAR ETTİĞİNİ GÖSTEREN RAPOR MC'NİN BAYINDIRLIK BAKANI TARAFINDAN TOPLATILDI.

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul'da 2. Boğaz Köprüsü'nün projesi hazırlanırken, çevre yollarının geçeceği bölgelerin önceden MC dönemindeki Bayındırlık Bakanlığı tarafından projeyi hazırlayan firmaya «dikte» edildiği belirtilmiştir.

Belirtildiğine göre projeyi hazırlayan yabancı firma MC dönemindeki Bayındırlık Bakanlığı tarafından verilen emri gözönünde bulundurarak projeyi hazırlarken köprü çevre yollarını istenilen, ve genellikle gecekondu bölgeleri olan, bölgelerden geçecek şekilde hazırlamıştır. Yine belirtildiğine göre MC dönemindeki Bayındırlık Bakanlığındaki bazı yüksek düzeyde memurlarla, Karayolları 17. Bölge Yetkilileri, yabancı firmanın Türkiye Temsilcileri ve bazı inşaat firmaları (Ekşioğulları), önceden bu bölgelerde geniş arsa ve arazi alımına girişmişler, böylece geniş bir arsa spekülasyonuna neden olmuşlardır.

Konuyla ilgili olarak yapılan araştırmada ve uzmanların belirttiğine göre, köprü kararının çok kısa sürede ve gizli olarak eski Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç, Karayolları 17. Bölge yetkilileri ve İstanbul Nazım Plan sorumluları tarafından alınmış, projenin hazırlanması için, 1. Boğaz köprüsü projesini hazırlayan ve girdiği her ihaleyi yarı fiyatlar sunarak kazanan İngiliz Freeman Fox and Partners Firması ve onun Türkiye temsilcisi SOTEK A.Ş. ile anlaşma sağlandığı saptanmıştır.

Bir yıl gibi kısa bir sürede projeyi hazırlayan yabancı firma Türkiye'nin ekonomik ve sosyal koşullarını gözönünde bulundurmayarak İstanbul'da özel otoların sayılarının 1990'larda 800 bine ulaşacağını bununla da yerli otomotiv sanayi üretiminin sürekli olarak artacağını ve üretilen otomobillerin «mutlaka» satılacağını köprünün tamamlanmasıyla da yılda 3 milyar lira ek petrol harcaması yapılacağını hesaplamıştır.

1. BOĞAZ KÖPRÜSÜ ZARAR ETMİŞTİR.

Öte yandan İnşaat Mühendisleri Odası tarafından yapılan bir incelemede 1. Boğaz Köprüsünün «Altın Yumurtlayan Tavuk» olmadığı ortaya çıkmış, köprünün 7 milyar bir borç içinde bulunduğu belirtilmiştir.

İncelemede 1977 yılı içinde Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından bir rapor hazırlandığı, raporda köprünün kendi kendini finanse etmediği belirtilmiş, gelirlerin, borç faizi, bakım ve işletme giderlerini bile karşılayamadığı açıklanmıştır. Ancak raporun daha sonra Bayındırlık Bakanlığınca derhal toplatıldığı da hatırlatılmıştır.

1 Mayıs günü. Sabahın erken saatlerinde 1 Mayıs Alanı. Üzerinde «Bütün ülkelerin işçileri! Birleşin!» yazılı dev bir pankart, tüm alana hakim. Güne damgasını vurmuş. Yüzbinler bir süre sonra sırayla alana girecekler. Karaköy ve Beşiktaş'ta toplanan mahşeri kalabalık Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs 78 bel-gileriyle sömürüsüz ve savaşsız bir dünyaya olan özlemi haykırıyor, kavga dolu bir neşeyle, coşkuyla, emeğin bu yüce bayramı gününü kutluyor..

DİSK'in kurduğu kürsü, bu yıl, Intercontinental Oteli'nin önündeydi. Çeşitli bez afişlerin birinde «1977'nin hesabı sorulacaktır» yazılıydı. Sabahın erken saatlerinde 1 Mayıs Alanı'na gelen DİSK görevlileri, kırmızı renkli güvenlik giysilerini giydiler ve görevleri başına geçtiler.

İlerici örgütlerin kuruluş gecelerinin kutlanmasında güçlük çıkarılıyor

★ İZMİR'DEN GELEN, 1 MAYIS İSİMLİ OYUNU SAHNEYE KOYACAK OLAN TİYATRO EKİBİ «KOMÜNİZM PROPOGANDASI» YAPACAKLAR GEREKÇESİYLE BORNOVA'DA GÖZALTINA ALINDI.

HABER MERKEZİ

İlerici Gençler Derneği (İGD) Bursa Şubesi'nin iki hafta önce 1. kuruluş yıldönümünün Valilik ve Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılmasının engellenmesinden sonra, Ödemiş İlerici yurtsever gençliğinin biricik örgütü ÖK-DER'in de 2. Kuruluş Gecesi'nin kutlanmaması için çeşitli zorluklar çıkarılmıştır.

İzmir'den gelen ve 1 MAYIS isimli oyunu sahneye koyacak olan tiyatro ekibi «Komünizm propagandası» yapacaklar gerekçesiyle Bornova'da gözaltına alınmışlardır.

16 Nisan günü yapılacak olan kutlama gecesi tiyatro ekibinin gözaltına alınmasından sonra, 23 Nisan gününe ertelenmiştir.

23 Nisan günü Yazıbaşı köyü ilerici gençlerinin hazırladığı TÜTÜN isimli oyun sahneye konulmuş ve ÖK-DER (Ödemiş Kültür Dayanışma Derneği)'nin 2. Kuruluş Yılı kutlanabilmiştir.

Gecede, Savaşsız ve Sömürüsüz Bir Dünya İçin konulu şiir yarışması sonuçları açıklanmıştır. Kutlama gecesinde bulunanlar, «İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük», «Yaşasın İGD» «Yaşasın DİSK» sloganları ile salonu inletmişlerdir.

Gecede yapılan konuşmalarda tırmandırılan faşizme karşı, ulusal demokratik güçlerin oluşturması ve geliştirmesi zorunda olduğu Cephe'nin gerekliliği ve önemi anlatılmıştır.

Kutlama törenlerinin bitiminden sonra, emniyet yetkilileri, Kaymakamlığın emri ile dernek binasında arama yapmışlar ve tüm dernek yöneticilerinin ifadelerini almışlardır. Dernek yetkilileri olaylardan sonra yaptıkları açıklamalarda, Başbakan'ın «Biz kimin ne olduğuna değil, ne yaptığına bakarız» şeklindeki sözlerini hatırlatarak dernek binasından kitapların alınmasını protesto etmişlerdir.

Tekebaşı köylüleri sorunları arasında sıkışmış kalmışlar

★ «SEBZE EKİMİNE BAŞLAMADAN ÖNCE GÜBRE, İLAÇ VE NAYLON İHTİYAÇLARIMIZI KARŞILAMAK İÇİN KOMİSYONCULARDAN BORÇ PARA ALMAKTAYIZ. SONRA KOMİSYONCULAR ÜRÜNLERİMİZİ İSTEDİKLERİ FİYATLA SATIYORLAR»

2 bin 500 haneli, 15 bin nüfuslu bir köydür Tekebaşı. Tekebaşı'nda hane başına normal olarak 2-3 dönüm toprak düşmektedir. Bazı ailelerin ise hiç toprağı yoktur. Sebze ekme mevsimine girildiği bu günlerde, Tekebaşılılar sorunları arasında sıkışmış kalmışlar. Bu konudaki sorunlarını Tekebaşılı Hikmet Kara şöyle dile getiriyor:

«Sebze ekiminde gerekli olan gübre, naylon, ilacın bulunmasında zorluk çekiyoruz. Sebze ekimi yapan bizler, Samandağ'da bulunan kooperatiften ihtiyaçlarımızı karşılayacak kadar gübre alamıyoruz. Bu ihtiyacımızı karaborsadan sağlamak zorunda kalıyoruz. Naylon ve ilacı da karaborsacı tüccarlardan almak zorundayız.»

Tekebaşı köylülerinin bir de sulama sorunları var. Şimdiye kadar ne devletin, ne de bir kimsenin bu yolda bir girişimde bulunmamalarından yakınıyorlar. «Köyümüzden Asi nehri geçmesine rağmen» diyorlar...

Yetiştirilen sebzelerin pazarlanması da ayrı bir sorun Tekebaşılılar için. Ürünlerini karaborsacılar aracılığıyla tüccarlara satıyorlar. Bu konudaki sorunlarını da şöyle dile getiriyorlar:

«Sebze ekiminden önce gübre, ilaç ve naylon ihtiyacımızı karşılamak için komisyonculardan borç para alırız. Ürünlerimizi ürettikten sonra komisyoncu ürünlerimizi istediği fiyatla satmaktadır. Aldığımız para masrafları bile karşılamamaktadır. Bu gibi durumlarda komisyonculara borçlu kalmaktayız. Fiyatlar komisyoncuların, tüccarların istediği düzeyde tutulmaktadır. Fiyatların kontrolünü yine komisyoncular, tüccarlar yapmaktadır. Biz bu konuda hiç bir şey yapamamaktayız. Aldığımız para doyurucu olmuyor. Hatta zarar ediyoruz.»

Tekebaşı köylülerine «neden bir kooperatifiniz yok» diye sorduk. Bundan bir süre önce bir kooperatif kurduklarını, ancak maddi olanaksızlıklar nedeniyle kapatıldığını söylediler. «Ortakların da parası olmadığından, kooperatif adına hiç bir şey getiremiyoruz.» diyorlar.

Tekebaşı köylüleri bir de mevsimlik işçi olarak Samandağ dışına çıkıyorlar. «Aile başına düşen toprak yetersiz olduğundan ve çevrede hiç bir işyerinin bulunmaması bu göçü doğurmaktadır» diyor Tekebaşılılar. En çok Çukurova'ya pamuk toplamaya kazma işine gidiyorlar. Tekebaşı köylüleri dışarda çalışmak yerine balıkçılıkla uğraşabilirler. Çünkü köyleri deniz kıyısında. Ancak tesisleri yok.

Tekebaşı köylüleri sosyal sorunları konusunda da şunları söylüyorlar:

«Köyümüzde tahminen 500 ile 600 arasında genç var. Bunların ancak yüzde 30'u okuma yazma biliyor. Orta okul ve Lisede 50-60 genç okuyor. Yüksek okulda ise sadece 6-7 genç okuyor. Bizce bunlar yeterli değil. Devletin buna eğilmesi ve bizim maddi olanaklarımız yeterli olmadığından çocuklarımızı okutamıyoruz. Okul sorunu halledilmemiştir. Köylülerin girişimi sonucu geçici bir orta okul binası yapılmıştır.

Yol, su, elektrik sorunlarının çözümü de MC hükümetleri döneminde yarıda bırakılmıştır.»

televizyon

19.30 PİNOKYO
19.55 BİR KONU, BİR KONUK (TRT'NİN KURULUŞU)
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
21.20 BİR SOLİST (TÜRK HAFİF MÜZİĞİ) (EROL EVGİN)
22.40 TV'DE TİYATRO
23.10 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

06.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.02 Köye Haberler
09.02 Türkü Defteri
09.40 Çevre Sorunları
10.01 Arkası Yarın
11.20 Türküler Geçidi
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
17.02 Akşama Doğru
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
23.00 Haberler
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış

TRT II

08.00 Gün Başlıyor
10.30 Verimli'lik
12.20 Sağlığımız
12.30 Caz Müziği
13.00 Haberler
18.40 Şarkılar
18.30 Geleneklerimiz
19.30 Türküler
20.30 Olayların İçinden
21.15 Sanat Dergisi
23.55 Kapanış

TRT III

07.00 Açılış
07.30 Barok Müzik
08.00 Sabah İçin
10.55 Türküler Geçidi
11.15 Öğleye Doğru
12.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
18.00 Müzikte Çağlar
19.00 Saltdan Salıya
19.30 Çigan Müziği
19.45 Yurttan Sesler
24.00 Caz Müziği
01.00 Kapanış

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1 — Bugün bütün dünya işçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a bu kimliği kazandıran eylemin 1886'da Amerika'da ilk başladığı eyalet. - 1 Mayıs 1977'de 38 kişinin ölümünden sorumlu olan faşist-gerici partilere halkımızın taktığı ad. 2 — 1 Mayıslarda bütün dünya işçilerinin geleceğe dönük sloganlarındaki ortak sözcük - Yüce. 3 — Dün 1 Mayıs Alanı'nı dolduran yüzbinlerin bir söz ülkü ifadesi. 4 — TERSİ, bahçelerde oturulacak sıra - Almanya'da 1 Mayıs. 5 — TERSİ, bir harfin okunuşu. 6 — Bir emir. 7 — Çalışma. 8 — Yönetim Organlarının yedek olmayan elemanı (iki sözcük). 9 — Bağışlama - Kıbrıs'ın Türk kesimindeki uluslararası kavşağı. 10 — Kürtçe'de 1 Mayıs. 11 — İstanbul'un işçilerin yoğun oldu ğu bir semti - Mardin'in bir ilçesi. 12 — Mahkeme hükmünü gösteren resmi belge - TERSİ, bir hayvan. 13 — Yürüyerek - Yabancı bir sigara markası. 14 — Ankara'nın, mücadele geleneğine sahip işçilerden oluşan bir belediye kuruluşu - Anlam (eski dilde).

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Türkiye'de 1 Mayıs'ı 1923'de işçi günü olarak kutlayan ve bu günde çalışmayan işçilerin mensup olduğu işyeri. 2 — Beddua - TERSİ, bir sanat yapıtının ilk sergilendiği gün. 3 — Keyifli hali anlatma sözcüğü - İspanyolca'da 1 Mayıs. 4 — TERSİ, sert ve geçici yel - TERSİ Stransiyum'un simgesi - Ankara'nın ilk gökdeleninin içindeki kamu kuruluşu. 5 — Bir emir - Bir Fransız erkek adı. 6 — 1 Mayıs'ın dünya işçileri açısından birinci hedefi. 7 — Ümit etme - 1 Mayıslarda işçi sınıfının egemen güçlere karşı haykırdığı slogan. 8 — Pekin yanlısı partilerin adlarına eklestirdikleri iki harf - 1 Mayıslarda işçi sınıfının da ereğinden biri. 9 — 1 Mayıs 1886'da Paul Lafargue ile birlikte tutuklanan, fakat Amerikan işçi sınıfının sahip çıktığı sosyalist örgüt başkanı - Genişlik - TERSİ, bir organizma.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

1,2,3,4,5,6. — 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs. 7 — 1 Mayıs. 8,9,10, 11,12,13 — 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs. 14 — 1 Mayıs. 15 — 1 Mayıs.

1,2,3,4,5 6 — 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs - 1 Mayıs. 7 — 1 Mayıs - 1 Mayıs. 8 — 1 Mayıs - 1 Mayıs.

Kayseri'de su sıkıntısı artıyor

Yavuzer OKAYBEN Bildiriyor

KAYSERİ — Nüfusu her geçen gün artan Kayseri'nin çoğunlukla bulunan kesimi halen susuz. Yılda 11 milyon ton suyun, şebeke yetersizliği nedeniyle kaybolduğu belirtiliyor. Kış dönemlerinde donan mahalle çeşmeleri de akmayınca Belediye itfaiyelerle bu yerlere su götürüyor.

Halen tüm sosyal hizmetlerden yoksun bulunan Marumlar ve Baruthane mahallelerinde halkın belediye itfaiyesi tarafından getirilecek suyu bekledikleri dikkat çekiyor. Nüfusu 400 bin'e yaklaşan Kayseri'de saniyede 452 litre su basan su pompalarının yetersizliği yeni yılda dahada kendisini gösterdi. Halkın çoğunluğunun yazın su ihtiyaçlarını otoları varsa otolarla veya hayvanlarla en yakın çeşmelerden taşıdığı görülüyor.

Kayseri Belediyesi Su İşleri Müdürlüğü yetkilileri, uzun süredir devam eden su sıkıntısının önünün alınması için gerekli tetbirlerin alındığını belirtiyorlar, ancak bugüne dek etkin bir çalışmanın da olmadığı gözden kaçmıyor.

Parmak kalınlığında akan mahalle çeşmelerinin çoğu belediyece iptal edilince halk tamamen susuz kaldı. Kesintiler esnasında ise kadınlı erkekli, küçüklü büyüklü herkezin kaplarla gece geç saatlere kadar tek bir çeşme başında nöbet tuttukları bildiriliyor. Bu bekleyişler sırasında su meselesi yüzünden bazende kıyasıya kan iş kavgalar çıkıyor.

Gölcük kent merkezindeki çöpler halkın sağlığını tehdit ediyor

GÖLCÜK (ABC)

Gölcük Belediyesi'nin çöpleri, kentin merkezinde toplaması üzerine, halkın sağlığı tehlikeye girmiştir. Tüm çöpleri Preveze Caddesi üzerinde toplayan çöpçüler, daha sonra çöp kamyonları ile kent dışına taşımaktadırlar.

Kent merkezinde biriken çöpler mikrop saçmakta ve halkın sağlığını tehdit etmektedir. Belediye yetkilileri ne zaman zaman şikayette bulunduklarını belirten yurttaşlar «Bu ne biçim iş anlayamadık. Her an gözümüzün önünde bulunan ve çocuklarımızın oynadığı, gezdiğimiz yerde çöp olur mu?» demişlerdir.

Öte yandan, Belediye yetkilileri ise, en kısa zamanda çöp stok merkezinin başka bir yere alınacağını ifade etmişlerdir.

Vezirköprüde heyelandan 35 ev yıkıldı

YETKİLİLER HALKIN PERİŞAN OLMAMASI İÇİN KIZILAY'DAN YARDIM İSTEDİ

SAMSUN (THA)

Samsun'un Vezirköprü ilçesinde meydana gelen heyelan nedeniyle 35 ev yıkılmış, olay sırasında ölen yada yaralanan olmamıştır.

Edinilen bilgiye göre, Vezirköprü ilçesinin Kale köyünde heyelandan yıkılan 35 evin de oturulamayacak durumda olduğu öğrenilmiştir.

Yetkililer, halkın perişan olmaması için Kızılay'dan yardım istenildiğini, tam olarak yıkılan evlerin sahiplerine geçici olarak konutlar sağlanacağını belirtmişlerdir.

Vezirköprü'nün Kale köyünde geçen yılda heyelan meydana gelmişti.

Trabzon'da 16 köy daha elektriğe kavuşacak

TRABZON (ABC)

Trabzon'da yoğun bir çalışma içerisinde bulunan Köy Elektrifikasyonu Bölge Başmühendisliği geçtiğimiz Mart ayı içerisinde Trabzon ve Trabzon'un ilçelerindeki 8 köyü elektriğe kavuşturmuştur.

Köy Elektrifikasyonu Bölge Başmühendisliği yetkililerin verdiği bilgiye göre, Mayıs ayı içerisinde, 16 köy daha elektriğe kavuşacaktır.

Mart ayında elektriğe kavuşan 8 köyle birlikte, Mayıs ayında elektriğe kavuşacak 16 köyün isimleri şöyledir:

Merkeze bağlı Konaklar, Çilekli, Yalıncak, Akçaabat'a bağlı Mersin, Yolbaşı, Akçakale, Demirtaş, Bozdoğan, Yeşiltepe, Fıstıklı, Cevizli, Araklı'ya bağlı Ortaköy, Buzluca, Vakfıkebir'e bağlı Resillü, Çardaklı, Yalıköy, Küçükdere, Demirci, Küçükköy ve Of'a bağlı Korkut köyü.

İsdemir dosyası

—TMMOB raporundan—

Müteahhit firmaların bilinçli geciktirmeleri SSCB'ye yüklenmek isteniyor ama !..

★ JOHN MİLES AND PARTNERS MÜŞAVİRLİK - MÜHENDİSLİK FİRMASI, ÇOK ULUSLU DEMİR - ÇELİK TEKELİ UNITED STATES STEEL COMPANY'YE HİZMET ETMİŞTİR. MÜŞAVİR FİRMASININ KASITLI YANLIŞ ÖNERME VE YÖNLENDİRMELERİ NEDENİYLE TESİS İÇİN GEREKLİ HAMMADDELERİN YERLİ ÜRETİMİ YETERLİ DÜZEYDE PLANLANMAMIŞ, DOĞAN AÇIK EMPERYALİST METROPOLLERDEN İTHALATLA KARŞILANMIŞ VE BÖYLECE MİLYARLAR YURTDIŞINA ÖDENMİŞTİR.

İsdemir'e müşavir firma olarak bir emperyalist tekelci firma seçiliyor

2-

İlk bakışta, çokuluslu tekellerin yollarının yerli ortaklarınca ..., sosyalist bir ülkenin kredi ve teknik yardımıyla gerçekleşen bu tesisin kuruluşunda, ülkemizde geçerli olan işlerliğin dışına çıkıldığı, değişik bir yöntem izlendiği sanılabilir. Ancak daha ilk günden başlayarak, içinde yaşadığımız sistemin geçerli olan ilişkileri ve yerleşmiş yönleri belirleyici olmaya başlamıştır. Bunun ilk örneği, uluslu tekellerin uzantısı İngiliz firmasının müşavir firma olarak seçilmesidir. Böylece, teknoloji ve kredi sosyalist bir ülkeden sağlanırken, yatırımla ilgili tüm denetim «John Miles and Partners» adlı İngiliz firmasına verilmiştir. Proje ile ilgili tüm seçeneklerin değerlendirilmesi, ülke koşullarına amaca uygun seçeneklerin saptanması ve projenin gereği gibi yürütülmesinin denetimi; ülkemizde yerli teknoloji bir kenara itilerek, emperyalist çokuluslu tekellere bırakılmıştır.

Bu tür tesislerin kuruluşunda, yabancı müşavir firmalarla çalışma alışkanlığı, ülkemizde daha eskilere uzanan bir gelenektir. Bu firmalar, üretilecek ürüne gelecek yıllarda duyulacak gereksinme üzerine tahminler yapar, kurulacak tesisin kapasitesini, kuruluş yerini, seçilecek teknolojiyi saptarlar. Ancak bu değerlendirmelerde her zaman büyük tutarsızlıklara düşüldüğü, derlenen bilgilerin kasıtlı olarak çarpıtıldığı bilinmektedir. Örneğin Koppers Şirketi tarafından Ereğli Demir-Çelik Tesisleri'nin genişletilmesi için hazırlanan raporda ilerideki yıllarda yassı ürünlere duyulacak istem konusunda ileri sürülen rakamların çok düşük tutulduğu, daha sonra yurtiçinde hazırlanan birkaç raporda birden ortaya konmuştur. Aynı biçimde John Miles firmasının da İSDEMİR için kapasite rakamlarını düşük tuttuğu bilinmektedir. Firma, Ekim 1967'de hazırladığı raporda, adı geçen tesisin toplam kapasitesini 1.4 milyar ton/yıl olarak belirliyordu. Oysa daha sonra toplam kapasite 4 milyon ton/yıl'a ve bugün 6 milyon ton/yıl'a çıkarılmıştır.

JOHN MİLES FİRMASININ ENGELLEMELERİ

John Miles firması kapasiteyi düşük tutarak, ülke içinde demir-çelik sanayiinin gelişmesini frenlemeye çalışırken, yer seçimi konusunda da tüm denetimi eline geçiriyordu. Firma, Türkiye'nin 12 ayrı yerinde hammadde ve ulaşım olanakları yönünden araştırma yapmış, sonunda İskenderun'da karar kılmıştı. Daha sonra, kuruluş yeri için yapılan bu seçim, birçok eleştirilere hedef olmuştur.

Bugün ülke içinde taşkömürü üretimi yetersiz olduğundan, taşkömürünün tamamı ithal edilmektedir. Demiryolu olanaklarının yetersizliği nedeniyle, cevher taşımacılığı da önemli ölçüde kısıntıya uğramaktadır. Böylece, yabancı müşavir firmanın yurtiçinden kömür ve demir cevheri sağlanması yolundaki «uzun etüdlerden» sonra, bugün kömür gibi demir cevherinin de yurtdışından sağlanması olgusu gündeme gelmiştir.

İşletme yetkilileri, 1976 yılı içinde Divriği'nden taşınan cevherin programa göre ancak % 33 oranında gerçekleşebildiğini açıklamaktadırlar. Ayrıca, demiryolu olanaklarının geliştirilmemesi (özellikle yeni diesel lokomotif ve otomatik vagonlar sağlanmaması) durumunda cevherin ithal yoluyla karşılanması gerekeceğini belirtmektedirler. (Kaynak: İSDEMİR Faaliyet Raporu, 1976, s. 10).

John Miles and Partners müşavirlik-mühendislik firması, bütün bu çalışma arıyla, bir alt-kuruluşu olduğu çokuluslu demir-çelik tekeli United States Steel Company'ye hizmet etmiştir. Müşavir firmanın kasıtlı yanlış önerme ve yönlendirmeleri nedeniyle, tesis için gerekli hammaddelerin (demir cevheri ve taşkömürü) yerli üretimi; yeterli düzeyde planlanmamış, doğan açık emperyalist metropollerden ithalatla karşılanmış ve böylece milyarlar yurtdışına ödenmiştir. Yine, talep tahminlerinin yetersizliği, ilk kuruluş kapasitesinin daha sonra artırılmasını zorunlu kılmıştır.

İSDEMİR'i sabote etmeye yönelik çabalar bunlardan ibaret değildir; kömür ithalatındaki yolsuzluklar unutulmamalıdır.

YAPIMI GECİKEN TESİSLER VE «KÖŞEYİ DÖNEN» FİRMALAR

Ülkemizde devlet işletmelerinin temel işlevlerinden birinin; özel sektörün gereksinme duyduğu hammadde ve ara malları düşük fiyatlarla sağlamak, gerekirse maliyetinin de altında satarak özel sektöre fon aktarmak ve böylece kapitalist üretim ilişkilerinin, önemli darboğazlara girmeden, sürdürülmesini sağlamak olduğu bilinmektedir. Özel sektöre fon aktarmanın bir başka yöntemi de yatırım döneminde ortaya çıkmaktadır. Devlet yatırımları çeşitli firmalar için önemli bir kazanç alanıdır. Bu tür büyük yatırımların inşaat ve montaj işleri, bölüm-bölüm ihale edilmektedir. Kimi bir çırpıda ortaya çıkan, «bir gecede kurulup» ihaleye giren müteahhit firmalar ihaleleri paylaşmaktadırlar. Sonunda, işler taahhüt edilen sürede bitirilememekte, defalarca süre uzatımına karşın işler yarım bırakılmakta, ancak firmalar süre uzatımlarında zamlı tarife üzerinden ödeneklerini almakta ve güncel deyimi ile «köşeyi dönmektedirler».

İSDEMİR'de bu konuda ilginç bir işlerlik kurulmuştur. İhalelere, genellikle tekelleşmiş üst düzeyde bir dizi firma girmektedir. Bu firmalar rekabeti de ortadan kaldırarak, resmi birim fiyatlarının çok üstündeki fiyatlarla ihaleleri paylaşmışlardır. Daha sonra, bu firmalar kimi işleri düşük fiyatlara, taşeron niteliğindeki küçük firmalara yaptırmışlardır. Böylece işişe geçmiş irili ufaklı birçok firma da devreye girmiştir.

İhaleleri yüksek fiyatlarla kapatan müteahhitlerin çoğunluğu yükümlü oldukları işleri anlaşma sürecinde tamamlayamamışlardır. Firmaların büyük bir bölümü, yeterli iş gücünden ve teknik donatımdan yoksundur. Ancak firmalara her keresinde süre uzatımı tanınmış, ayrıca uygulanan fiyatlandırma yöntemi ile de gecikmeler adeta ödüllendirilmiştir. Kimi firmalar, aldıkları işin ağır tonaj tutan bölümünü tamamladıktan sonra hassas işçilik ve zaman isteyen bölümünü yapmadan işi tasfiye yoluna gitmişler, kimi firmalar ise işi bıraktıktan bir süre sonra aynı işlerin ihalelerini daha da yüksek fiyatlara almışlardır. Müessesenin kontrol mekanizmasında yeralan ve müteahhit firmalarla ilgili bu işlerliğe karşı çıkan birçok teknik eleman ise yöneticilerin baskı ve kıyımına uğramışlardır.

Müteahhit firmalar, özellikle teknolojik montaj işlerini, birçok kez yinelenen süre uzatımına karşın bitirememişlerdir. Bu işler TDÇİ bünyesindeki «Karabük Tevsiat Montaj Ekibi» tarafından tamamlanmıştır. Tesisin pekçok bölümlerinde, gecikmeler iki, üç yılı bulmuştur.

Durum böyle iken, sorumluluğu üzerlerinden atmak isteyen ilgililer, gecikmenin nedenini SSCB'den gelecek makina-donatımın gecikmesine bağlamışlardır. Oysa eldeki veriler, önemli bir malzeme gecikmesinin söz konusu olmadığını belgelemektedir.

Kuruluş kapasitesi olan 1.1. milyon ton/yıl kapasite için SSCB'den gelmesi gereken toplam malzeme şöyledir:

350.000 ton malzeme
114.000 ton proses ekipmanı
108.000 ton çelik konstrüksiyon.
572.000 ton TOPLAM

(Kaynak: İSDEMİR Eğitim Müdürlüğü Yayını, Temmuz 1973)

Müessese kayıtlarına göre 4.6.1970 ile 31.12.1978 tarihleri arasında toplam 155 parti halinde SSCB'den gelen malzeme ve ekipmanın toplamı 564.000 tondur. Görüldüğü gibi 1973 yılı sonunda, gelmesi öngörülen malzeme miktarının tamamına yakını gelmiştir. Bu veriler gecikmenin malzeme sevkiyatındaki gecikmeden kaynaklanmadığını vurgulamaktadır.

Tesislerin planlanması ile ilgili tüm stratejik kararlar, bir İngiliz firmasına, yapım ve montaj işleri ise bir dizi müteahhit firmaya bırakılmış ve sonunda yukarıda izlediğimiz tablo ortaya çıkmıştır. Bu işte kazananlar bellidir. Faturayı ise kimler ödeyecektir; bir de bunu görmek gerekmektedir.

YARIN:
FAŞİST İŞGAL BİR YILDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Denektaşı

Siz bu yazıyı 2 Mayıs sabahı okuyacaksınız. Ama bir günlük gazetenin can sıkıcı teknik zorunlukları yüzünden bu yazı 30 Nisan akşamı yazılıyor.

Yarın (yani bu yazıyı yazdığımız güne göre: yarın) 1 Mayıs.

Sözü gevelemeyelim. Biz bu yazıyı yazarken 1 Mayıs henüz başlamadı. Siz bu yazıyı okurken, 1 Mayıs kutlandı.

Eski babıali geleneklerine göre, böyle durumlarda, sanki 1 Mayıs kutlanmış, olmuş bitmiş gibi yazılar yazılır. Yazar içi kof, görünüşü parlak cümlelerle, mesleki deyimle söylersek, «hamaset» ile bir yazı döktürür. Mesleki hünerinin elverdiğince gaf yapmamaya çalışır.

Örneğin:

— Görkemli yürüyüşün başladığı saat 10 sıralarında Beşiktaş'tan Yıldız'a tırmanan yokuş gözalabildiğine insan selleri, renkli flamalarla donanmıştı... demez. Saati söylemenin sakıncalarını bilir. O yüzden «yürüyüş başladığı sıralarda...» gibisinden yuvarlak tanımlarla geçiştirir...

Gel gör ki, ne bizim, bu tür gazeteciliğe yatkınlığımız var; ne de bu tür bir gazeteciliğe saygımız.

Ve bizim 1 Mayıs 1978 üstüne diyeceğimiz, ille de dünü (bize göre yarını) görmemize bağlı da değil.

1 Mayıs 1978 bir denektaşı oldu. Saflar 1 Mayıs'tan bir kaç gün önce iyice belli oldu çünkü.

Kim işçi sınıfından yanadır, kim işçi sınıfının düşmanlarıyla saf tutmuştur?

Kim demokrasiden, ilerlemeden yanadır, kim gericilik güçlerinin içindedir yada içine düşmüştür?

Bu soruların cevabı 1 Mayıs 78 gelmeden ayan beyan oldu.

Bu yüzden bir denektaşı oldu 1 Mayıs 1978.

Gelişen kapitalizme karşı, sınıf güdüleriyle kurtuluş yolu arayan küçük burjuva milliyetçilerinin, 1968'lerde Marksizm-Leninizm'in çevresinde dolandıktan sonra hızla maoizme kapılandıklarını ve sonunda gerçek bir «gericilik» gücü olarak kendilerini tanımladıklarını gördük.

1 Mayıs 78'e katılmama çağrıları yayınlanarak bu tanımlamaya kesinlik, keskinlik kazandırdılar. İşçi sınıfının yolundan, bir daha dönmemecesiye ayrıldıklarını, artık kendilerine bile kanıtladılar.

Bir başka siyasi klik ve doğmuş sosyalist (!) parti de kendini açığa vurdu: Aybar'ın partisi...

Maocu partinin 1 Mayıs törenine alınmayışını kendince kınadı ve «ben de katılmıyorum» dedi.

Pek de iyi etti. Akla karanın, işçi sınıfından yana olanlarla, olmayanların ayrışmasında karınca kararınca katkıda bulundu.

Maoizmi daha kavrayamayacak kadar yürekler acısı bir ideolojik fukaralık içinde çırpınan, «halkın teferruatı» ortak paydası ile adlandırılan maocu-maceracı grupların maskeleri daha 1 Mayıs 77'de ayan beyan olmuştu. O yüzden onlar üstüne bugün diyecek bir şeyimiz yok.

Gelelim 1 Mayıs 78 sabahı 1 Mayıs Alanı'nda buluşanlara. Dün bu gazetenin birinci sayfasında, TKP Genel Sekreteri İ.Bilen'in bir mesajı yayınlandı. Mesajın dikkatle okunması kaydıyla hemen farkedilecek bir vurgu'su var:

«Faşizmin karşısında işçi sınıfının, tüm halkın ulusal çapta birliğini savunmak günün sorunudur. 1 Mayıs'ta bütün güçleri mobilize etmek, 1 Mayıs Alanlarında birleştirmek gerekiyor. Küçük burjuva, sekter tutumlara, küçük hesaplara son verilmelidir.»

Vurgulanan, ek bir açıklamaya ihtiyaç göstermeyecek kadar net.

Bugün 2 Mayıs 1978. İşçi sınıfımız, emekçi halkımız tüm demokrasi güçleri 1 Mayıs 1979'a hazırlanırken işçi sınıfının birliğini pekiştirmenin, faşizmin karşısında ulusal çapta tüm halkın birliğini oluşturmanın yakıcı gereğini duyarak yürümelidir.

Ancak o zaman «Haydi 1 Mayıs 1979'a» belgisi içerik, belgiyi söyleyenler de haklılık kazanır...

---

anlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-38-

Hal birkaç gün soğuk gitti. Sonra güneş, bulutların kunç karanlıkları arkasında kayboldu. Sonra kar yağmaya başladı. Kar dız boyu yağdıktan sonra d. Sokaklar, evler, çevre dağlar, lekesiz apak, sibir aydınlık oldu.

Karyağdığının üçüncü günüydü. Güneşsiz, yumuşacık bir gündü. Hidayet'in terzi dükkânının önündeki meydana on kadar bir kalabalık toplanmış ışıyorlar. Laf Sahtekâr Ahmed'in ağzında:

«Bue,» diyor. Sahtekâr Ahmet, «kış iyi başladı. Böylk başlayan, toprağı doya doya ıslatan kışın yazı da iyi gelir... Yok kış kurak gider, don devam 'se, işte o zaman yaz kurak, verimsiz kötü gek demektir.»

Öteki de onu destekler bir tavırla:

«Evidiyorlardı, «bu sene yıl iyi başladı.»

«Mah maşallah iyi...»

«Bal da iyi gelirse...»

Terzideyet'in kalfası, küçük bir çocuk, kapının önüne ç ayaklı bir mankal koymuş. Üstünde ağır bir duruyor, çocuk mankalın içindeki kömürü eski tahta parçasıyla durmadan sallıyor. Oralar ıan içinde. İçerden kesik kesik makine tıkırtısı yor, durup durup yine başlıyordu.

Dur topluluğun yanından, kulaklarını oraya vererek ti. Az ilerden sağa kırıp cami helasına girdi. Kişinin iyiden gizlice, tenhada olduğunu anlayın:

«Dun Sahtekâr Ahmet,» dedi, «yılın iyiliğini kötülüğü şimdi sana gösteririm.»

Yalıp eden bıçağı cebinden çıkardı, bir göz attı. Bı epeyce uzundu:

«Hel sokacağım, mına koduğumun Sahtekâr'ına.r sen, yılın iyiliğini gösteririm sahal Hepsini arsam ölür! O zaman? Mahpusane? Çocukları Kışta kıyamette hasta avradımı.. Ne yapacağ? Yok yok! Köküne kadar sokacağım, ölmeli bıvur! Sonrası mı? Sonrası ne olursa olsun.»

İlk adır yüreği hızlı gizli çarpmağa başladı. Bıçağı koluna, cekedinin yenine soktu, dışarı çıktı. ıbalığa ağır, sinsi sinsi yanaştı. Kalabalık bir daha çoğalmıştı. Bir ara İmrohor da gözüne ç. Mankaldan çıkan yeğin dumanın arasından e baktı o. Buna biraz daha sevindi, kendi kere biraz daha yüreklendi. Deminki gözüne kestir boşluk daha pek kapanmamış, rahat yanaşılır.

«Şim, şuradan yanaşırım, bir bir daha, bir bir d.. Gücüm yetmezse,» diye geçirdi içinden. Gücü yetmeyivereceğini getirdi gözünün önüne: «Bir ölmeyiverirse işte o zaman Aptulla'ya ettiğini r. Kıllı yumruğunu başıma vurur!..»

ı yerde fazla durduğunun farkına vardı. Alabiline heyecanla dumanın berisinden ileri yürüdüremen geri döndü. Karışık düşünceler kafasında şerit halinde hızla geçiyordu:

ırur beynimi dağıtır! Dağıtamaz, İmrohor bar ka çıkar. Dağıtsın... Böyle beyin bütün duracı dağılsın daha iyi. En iyisi bıçağı çok sert kak! Tam boşböğrüne!.. Bir daha, bir daha. Bir düşü kaldırmam onu, imkansız kaldırmam...»

naştı yanaştı, çok az daha yanaştı. Artık fazla mesafe kalmamıştı. Bıçağı hazırlıyordu. Kendi toplayıp avına sıçrayacaktı ki aksilik, tam o sır yukardan evlerin birinin önünden bir gürültü ko Birisi evinin önüne dikilmiş:

(DEVAM EDECEK)

35000 Adet Negatif
35000 Adet Pozitif
Akü Plâkası Satın Alınacaktır.

İ.E.T.T. İşletmelerinden

1 — Yukarıda yazılı malzeme mektupla fiyat ve teklif isteme usulüyle ihaleye çıkarılmış olup, teklif edilecek bedelin, şartnamede yazılı Kanuni nisbetlerine göre hesap edilecek miktar kadar teminatı havi teklif mektupları 15.5.1978 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4'üncü katta bulunan Ticaret ve Levazım Müdürlüğü Taşıtlar Kısım Şefliğine elden teslim edilecektir.

2 — Bu işe ait şartnameler Ticaret ve Levazım Müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.

(Basın: 15239 — 317)

TÜRK NAZİLERİ 1965-1973 (3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

-3-

Türkeş'in komando kamplarında neler oluyordu ?

1968 kısmi senato seçimlerinde 3.322.710 geçerli oydan 68.232 oy alabilen C.K.M.P. tek senato üyeliği bile kazanamamıştır. Yine 2-6-1968 tarihinde yapılan İl Genel Meclisi seçimlerinde 9.113.491 geçerli oydan ancak 90.816'sını yâni % 1,1 ini ve Belediye başkanlığı seçiminde de 3.331.480 geçerli oydan 31.390, Belediye Meclisi üyeleri seçiminde 3.099.446 oydan 43.163 ünü alabilen CKMP.nin niyetinin seçim kazanmak falan olmadığı apaçıktır. Girdiği her seçimde toz gibi savrulan ve esamisi okunmayan CKMP.nin bir paravana olduğu ve CKMP.yi elde tutan kişilerin temel amacının Türkiye'de yine bir Nazi darbesi tasarlayıp darbeyi indirmek olduğu bellidir. Gerçekten yurdun dört bir yanında, emekli kurmay subaylar ve CKMP. mensubu emekli subaylar marifetiyle katiller yetiştirmek üzere komando kampları kurulmaya başlanmıştır 1965 sonrasında.

Türkeş'in Genel Başkanlığa seçilmesinden sonra faşist bir hüviyetle çalışmağa başlayan C.K.M.P.nin, İzmir'de kamplar açarak komando kursları vermeğe başlayacağını, eski 14'ler den C.K.M.P. Mardin Milletvekili Rifat Baykal 1968 Temmuzunda açıklıyordu. Devrimci kanadın imhası için kanlı plânların hazırlanıp, oyunların tezgâhlanmaya başladığı o günlerde CKMP.de emperyalizmin vurucu iç kuvveti olarak sahnede kendisine ayrılan yeri almaktaydı. Rifat «Memlekete hizmet için komando kurslarının şart olduğunu» ifadi etmiştir.

Siyasi Partiler Kanununun 107 inci maddesi açıktır: SİYASİ PARTİLER, ASKERLİĞE, SAVUNMA VEYA SİVİL SAVUNMA HİZMETLERİNE HAZIRLAYICI EĞİTİM VE ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE GİRİŞEMEZLER... Cumhuriyet Başsavcılığının ve görevli organların gözünün önünde komando kampı açarak, kaba kuvvet güruhu yetiştirmek kararında olan Başbuğ ve taifesinin niyeti açıktır: Hitler'in SS ve SA. vurucu sürülerinin bir benzerinin Türkiye'de kurulmasını sağlamak... Emperyalizmin güdümüne amade ve hazır olarak sahneye çıkan C.K.M.P.nin yönetici kadrosunun hesapları, «disiplinli bir zorba güruhu» meydana getirerek, bir darbe hareketinin temellerini atmaktır. Türkeş ve taifesi Erkânı, 1944 Mayısında ve 1960 Kasımında kaçırdıkları fırsatı yeniden yaratma çabasına girmişlerdir 1965'lerden sonra.

TÜRKEŞ'İN KOMANDO KAMPINDA NELER OLUYORDU?

Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin gençlik için KOMANDO kampları kurduğu yolundaki ilk haber İzmir'den gelmişti. Bu haberi, Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan bir röportaj izlemiş ve kamp olay konusu olmuştu. Tâ ki, C.K.M.P. Başbuğu (Almancası Führer, İtalyancası Duçe, İspanyolcası Caudillo) Alparslan Türkeş'in 19 AĞUSTOS 1968 tarihli gazetelerde «Komando Kampları» ile ilgili demeci çıkana kadar...

Başbuğ diyordu ki, demecinde:

«Gençlik kolları sportif ve kültürel faaliyette bulunuyorlar. Bu arada kendilerine judo öğretiliyor. Komünistler memleketi sahipsiz sanıp da sokak hâkimiyetini kuramazlar. Onların anlayacağı dilden konuşacak memleketçi, milliyetçi çocuklar vardır. Bunun için gençlerimizi MÜCADELECİ olarak yetiştiriyoruz.»

Haberi veren gazeteler, demecin ardından şu mütalâayı ekliyorlardı:

«Türkeş'in bu konuda verdiği bilgiye, göre, BİNİ AŞKIN GENÇ GENEL İDARE KURULU DÜNDAR TAŞER'İN NEZARETİNDE Ankara ve İzmir'de bulunan komando birliklerinde her gün eğitime tâbi tutulmaktadır. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNE BAĞLI EĞRİDİR KOMANDO OKULUNDAKİ EĞİTİMİN EŞİ, C.K.M.P.Lİ GENÇLERE UYGULANMAKTADIR.»

C.K.M.P.deki çalışmalar bununla kalmıyordu. C.K.M.P.nin adını ve amblemini değiştirmek için yoğun bir çalışma yapan Başbuğ ve arkadaşları, amblemin «ÜÇ HİLÂL» olmasında karar kılmışlardı. Partinin adı için de:

— Dokuz Işık,
— Milli Hareket Partisi,
— Milliyetçi Köylü Partisi

isimleri üzerinde duruluyordu.

Türkeş ve taifesinin, CUMHURİYET, KÖYLÜ VE MİLLET kavramlarına karşı korkunç allerjisi bulunduğunu belirtmiştik.

Başbuğ Türkeş'in, iktidarı ele geçirmek için Hitler'in yolundan yürüdüğü bu son gelişmelerle açık seçik ortaya çıkmıştı. Komando birlikleri Hitler'in Kahverengi gömlekli S.A.larının yerini tutacak, bir merkezden fışkıran üç hilâlli amblem ise Hitler'in gamalı haçının İslâm âlemine adapsasyonu olacaktı.

Türkeş ve kafadarları Hitler'in yolunda KAZADIMLARI ile ilerlerken aklı eren birinin uyarısı karşısında birdenbire paniğe kapıldılar.

Zira, Siyasi Partiler Kanunu'nun 107. maddesi «askeri nitelikte partiler kurulamaması» başlığını taşıyor ve şöyle diyordu:

«Siyasi partiler, askerlik, savunma veya sivil savunma hizmetlerine hazırlayıcı eğitim ve öğretim faaliyetlerine girişemezler.»

Aynı maddenin bir sonraki fıkrasında da şöyle deniyordu:

«Siyasi partiler üyeleri için üniforma veya haricte takılacak kolbağı ihdas edemezler.»

Yine Siyasi Partiler Kanununun 126. maddesi, bu yasağa aykırı davrananların 5 yıla kadar hapsedilmelerini öngörüyordu.

Dahası da vardı. Eğer bu yasaklar merkez karar organlarının, yâni genel yönetim kurulunun, merkez yürütme kurulunun, parti meclis grubunun yada büyük kongrenin kararlarıyla ihlâl edilmişse başsavcının Anayasa Mahkemesinde açacağı dava sonunda CKMP.nin kapatılması da mümkündü.

CKMP. Karargâhı kurmayları, durumun vehametini farkeder etmez kendilerini hapisten, partiyi de kapatılmaktan kurtarmak için yeni çareler aramışlar ve çok geçmeden de bu çareyi bulmuşlardır.

Başbuğ Türkeş, derhal Milli Türk Talebe Birliği İkinci Başkanı Atillâ Özer'i çağırtarak şu direktifi vermiştir:

«Komando kamplarının Milli Türk Talebe Birliği tarafından kurulduğu ilânsa edilecek ve kamplarla CKMP. arasında ilinti kurulmamasını sağlayacak her türlü tedbirler alınacak...»

Ayrıca, Dündar Taşer'in yönetimindeki komando kampını CKMP.nin yönetimi dışında göstermek için Dündar Taşer şeklen ikinci plâna çekilmiş ve Emekli Albay Reşat Gökman ile alelacele temasa geçilerek, kendisi Ankara-Eskişehir yolunun 26 inci kilometresindeki Devlet Karayolları Dinlenme Parkı yanında kurulan «komando kampının KOMUTANLIĞINA atanmıştır. Dinlenme parkının Ankara yönünde bulunan tarlanın içine bir yarım ay şeklinde sıralanan çadırların başında KOMUTANLIK çadırı bulunmakta ve onun önünde de büyük bir tabelâ yer almaktıdır:

(M.T.T.B. - MİLLİYETÇİ TOPLUMCULAR)

Yâni Nasyonal-Sosyalistler (Naziler)!

YARIN
YASALARA RAĞMEN KİMSE KAMPLARA DOKUNAMIYOR

★ TÜRKİYELİ İŞÇİLER FEDERAL ALMAN SENDİKALAR BİRLİĞİNDEKİ TÜRK-İŞ TEMSİLCİSİ METE ATSU'YU SENDİKALAR BİRLİĞİ GENEL MERKEZİNE BİR MEKTUP GÖNDEREREK ŞİKAYET ETTİLER

DGB Merkezi'ndeki Türk-İş temsilcisi işçilerin is.emlerini hiçe sayıyor

POLİTİKA (ÖZEL)

Federal Almanya Sendikalar Birliği (DGB)'nin merkezindeki Türk-İş Temsilcisi Mete Aksu'nun DİSK'e karşı propaganda yapmaya çalışması ve FİDEF'e düşmanca tavır almasını protesto eden Goppingen'de çalışan Türkiyeli işçiler, DGB Merkezine bir mektup göndermişlerdir.

Federal Almanya'da çalışan yüzbinlerce emekçinin DİSK'in sınıf ve kitle sendikacılığı savaşımına sempati beslediklerini belirten işçiler, Sendikalar Birliği Merkezine gönderdikleri yazıda şunları açıklamışlardır:

«Bay Aksu her fırsatta DİSK ve DİSK yanlısı işçilere sövmekte, komünist damgasını vurmaktadır. Bu kişi FİDEF'e karşıdır. Köln Radyosu Türkçe Servisi'ne karşıdır. DGB içinde kendi gibi görevli diğer vatandaşlarımıza karşıdır ve hatta son zamanlarda Halkçı Devrimci Federasyon'a da karşıdır. DGB'nin çıkardığı DGB Haberler adlı gazeteyi kendi bölücü ve gerçek dışı politikasına öylesine alet etmiştir ki, biz bu gazeteyi işçilere verdiğimizde protesto ile karşılaşmaktayız. Diğer görev (?) ve amaçları bir yana Atsu bu davranışlarıyla, anlaşılan ilerici ve demokratik güçlerin öfkesini üzerine çekerek, böylece hem işçi sınıfı hareketi içinde kendine bir yer kapmak istiyor hm de polemikler üzerine kariyerini oturtmak istiyor.»

DEV MADEN-SEN, MADEN FEDERASYONUNUN KARŞI ÇABALARINA RAĞMEN ÖRGÜTLENMENİN GELİŞTİĞİNİ AÇIKLADI:

"Maden işçilerinin savaşımı uzlaşmacı sendikaları ürkütüyor,,

ANKARA (İSTA)

Dev. Maden-Sen, 220 işçinin çalıştığı Gediz'deki Atılal ve 300 işçinin çalıştığı Hasan Çelebi Elektrik Etüd Sondaj işyerlerinde toplusözleşme yapma yetkisini almıştır.

Dev. Maden-Sen Genel Merkezi'nden yapılan yazılı açıklamada Gediz'de Nizamettin Çoban'a ait Atılal Linyit Ocakları için yapılan yetki girişiminin Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu yetkililerini telaşlandırdığı ifade edilmiş, «Türkiye'nin en önemli linyit yataklarının bulunduğu Kütahya Bölgesine sendikamızın girmesi Maden Federasyonu'nda panik yaratmıştır» denilmiştir.

Dev. Maden-Sen tarafından yapılan açıklamada sendikanın Malatya Hasan Çelebi'de kurulu olan TEK'e ait Elektrik Etüd Sontaj Kampı işyerinde yapılan girişimlerde 300 işçiden 294'ünün üye kaydedildiği belirtilerek, bu işyerinde toplusözleşme müzakerelerinin sonuç vermemesi halinde grev kararı alındığı da bildirilmiştir.

★ LÜKS TURİSTİK YATIRIMLARDA TÜRKİYE'DE ÇOK ULUSLU ŞİRKETLERLE BİR «TEKEL» DURUMUNA GELDİĞİ BELİRTİLEN EMEKLİ SANDIĞI'NIN ULUSLARARASI TEKELLERİN HİZMETİNE SUNULDUĞU VE MİLYONLARCA LİRALIK FONUN TALAN EDİLDİĞİ AÇIKLANDI

Emekli Sandığı tekelci sermayenin yerli işbirlikçiliğini yapıyor

İSTANBUL (İSTA)

Maliye Bakanlığına bağlı ve Türkiye'deki tüm memurların sosyal güvenlik örgütü olan Emekli Sandığı'nın, lüks turistik yatırımlarda, Türkiye'de çokuluslu şirketlerle birlikte bir «TEKEL» durumuna geldiği ve bir milyonun üzerindeki memurların nafakasından kesilen mil yarlarca liralık fonun, uluslararası tekellerin hizmetine sunulduğu ve talan edildiği açıklanmıştır.

DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikasının, hazırladığı ve Emekli Sandığı'nın yalnızca turizm alanındaki yatırımlarının ele alındığı belgesel raporda, yabancı sermayenin turizm alanına ilk kez, Emekli Sandığı tarafından çağırıldığı iddia edilmiştir.

Uluslararası şirketlerin yönettikleri lüks turistik işletmelerde, bazı oyunlarla normal yasal kâr hadlerinin üstünde döviz transferi yaptıkları, Emekli Sandığı'nın da bunlara aracı olduğu belirtilen raporda, bunların belgesel ayrıntılarına yer verilmiş ve özellikle Emek Turistik Tesisleri Limited Şirketinin işlettiği Büyük Tarabya, Büyük Efes gibi turistik otellerdeki «Yağma» ve «Talan», somut veriler ve pratik uygulamalar ışığında sergilenmeye çalışılmıştır.

Raporda, konu ile ilgili olarak özetle şu görüşlere yer verilmiştir.

«Resmi kârı 135 bin dolar olan İstanbul Hilton Oteli'nin 1976'da uluslararası reklâm harcamaları için gösterdiği masraf, 150 bin dolardır. Yine Hilton'da çalışan dokuz yabancı personele yapılan yıllık ödeme, 256 bin 999 dolardır. Bunun Türk parası karşılığı, beş milyon dolayındadır. Bunun aylık gelir olarak karşılığı ise 46 bin lirayı geçmektedir.»

Türkiye'de 9'u lüks diğerleri 1. sınıf olmak üzere toplam 26 adet turistik otel bulunduğu belirtilen raporda, Emekli Sandığı'nın bunlardan 8 tanesinin sahibi, bir tanesinin ortağı olduğuna işaret edilmiş, buralarda yapılan hırsızlıklara göz yumulduğu savunulmuştur.

Öte yandan, yağma, ve talanı meşrulaştıran ve adına «Tenzilat ve İkram Yönetmeliği» denilen uygulama ile, birtakım zevat ve önemli kişilere bedava ikramlarda bulunulduğu ve bu ikramlardan «Barset» adı verilen bir tür içki ve yemek sofrasının 15-20 bin liraya donatıldığı iddia edilen raporda, turistik işletmelerde çalışan işçilerin amansız bir şekilde sömürüldüğü ve işçilerin hak alma mücadelelerinin kırılmak istendiği vurgulanmıştır.

OLEYIS'in Borsa Lokantası grevi sürüyor

İSTANBUL (İSTA)

Oleyis Sendikasına üye Borsa Lokantası işçilerinin toplu iş sözleşmesinde anlaşma olmaması üzerine 24 Nisan 1978 günü başlattıkları grev başarıyla sürmektedir.

Sendika yetkililerinden alınan bilgiye göre, 1 Ocak 1978 tarihinde başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işveren sendikanın tüm isteklerine karşı çıkmıştır. Oleyis'in görüşmelerde anlaşma sağlanamaması üzerine aldığı grev kararına karşı işveren de lokavt ilan etmiştir. İşçileri asgari ücret gibi sefalet ücretine mahkûm etmek isteyen işverenlere karşı işçi sınıfının ekonomik ve demokratik mücadelesinde kararlı olduğunu ifşde eden sendika yetkilileri lokavt kararının işçileri yıldırmayacağını ve 36 üyesinin grevinin başarıyla sonuçlanacağını söylemişlerdir.

ARADA BİR

Yükümlülüklermiz ve uzlaşmacılığın böylesi

AYIN AKSU

(Baysen İstanbul Ş Başkanı)

İşçilerden habersiz toplusözleşme imzalamak uzlaşmacı sendikaların temel niteliklerinden biridir. Böylesi sendikalar patronlarla elele çalışırlar bunu... Bütün işkollarında böyle uzlaşmacı, sömürüyü sınırlama mücadelesinin karşısında yeralan sendikalar bulunmaktadır.

Ülkemizde özellikle yapıcılık işkolunda çalışan işçilerin sorunları diğer işkollarında çalışan işçilere göre; yaşam ve çalışma koşulları, iş güvenliği sendikal örgütlenmeleri bakımından farklılıklar taşımaktadır. Uzlaşmacı sendikalar bu işkolunda çoktur. Vlabildiğine sarıdırlar... Patronların danışmanlığını yılar. Kendi kişisel çıkarları için 'sendika' kurar ndikacılık' yaparlar.

Bu sınıf uzlaşmacılarına bir örnek'del-İş Sendikası'dır. Aynı patronun 2 ayrı kuruluşu «Çavuşoğlu-Kozanoğlu ve Göktaş Firmaları'yla yaları toplu iş sözleşmesi de söylediklerimizin güzel kanıtı olmaktadır. Bu sözler Pendik Tersane inşaaş çalışan işçiler içindir. Ancak sözleşmeye taraf olfirmaların olmayan işçilerini çalışmayan işçileri de kamı içine almaktadır. Şöyle ki, sözleşmenin 2/b maddesi «Bu toplu iş sözleşmesi Kozanoğlu-Çavuşoğlu at Taahhüt Limited şirketi ile Göktaş İnşaat Ticare Sanayii Limited Şirketinin halen Taahhütü altındalunan ve sözleşmenin süresi içinde taahhüdü altına çek olan tüm işyerlerinde çalışan işçileri kapsamalır» denilmektedir.

Yol-İş Federasyonuna bağlı Ysl-İş Sensi'nın bu sözleşmesinden üst kuruluşu bile uzun ı habersiz kalmıştır. Bu bir yana sözleşmenin disiplin imleri ile ücret zammı maddesi işçinin alınterinin patrra nasıl peşkeş çekildiğini apaçık göstermektedir. Sıü ettiğimiz disiplin maddesi patron isterse 13 ve maddeleri işletmeden işten atabilme yetkisine sahipmaktadır. Ücret zamları ise rezalet. Buna göre 1 yıl saat ücretlerine brüt 2 lira, 2. ve 3. yıllar için saat ücretlerine brüt 3 lira zam görecek işçiler. Yani üç sonra işçiler 8 lira zam almış olacaklar... Ve buzleşme 1 Ocak 1976 dan 31 Aralık 1978 tarihine ir şirketin varolan bütün işyerlerinde geçerlidir.

Baysen, yapı işçilerinin sınıf ve kitle sendikal örgütüdür. Sömürüyü sınırlama savaşımını ilke temel ilke edinmiş Baysen, bu gibi sendikalarla savaşımı da ertelenmez bir görev bilmiştir.

Özel sektörde böylesi sözleşmelerde taraf olan sözde sendikalar, sözde sendikacılar kamu sektöründeki işyerlerinde değişik yöntemlerle boy göstermektedirler. Yetki alma çabasında kimi ekonomik vaadlerle, kimi ekonomik baskılarla işçileri bölmeyi, ilmayı şiar edinmişlerdir. Bunun yanı sıra özel kesimde daha değişik kamu kesiminde de işverenlerle, işveren vekilleriyle «iyi» ilişkiler kurarlar. Bunlar için önemlan toplusözleşme yetkisini kurtarmak ekonomik haklar sağlamaktır. Yetki alabilmek için işverenler yoluyla işçi üzerinde çeşitli baskılar uygulamak, işçilerin yasal görüşlerini çarpıtarak işverenlere «jurnaller» de denedikleri başvurdukları oyunlardır.

Baysen'de bütünleşen yapı işçileri bu sendikalara ve sendikacılara karşı örgütsel yapısını işlerek savaşım vermeye kararlıdır. Sınıf uzlaşmacılığın yapıcılık işkolundaki örgütlerine karşı kararlı tavır koymaktan geri durmayacaktır...

Tüm. Has-İş Adana Özel Hayat Hastanesi'nde sözleşme görüşmelerine başladı

İSTANBUL (İSTA)

Tüm. Has-İş Sendikası Adana Özel Hayat Hastanesi'nde toplusözleşme görüşmelerine başlamış. İstanbul Sıtma Eradikasyon Bölge Başkanlığında ise iş mahkemesi kararıyla toplusözleşme yetkisi kesinleşmiştir.

Son dönemde örgütlenmelerinin hızla genişlediğini, bu örgütlenmenin somut ürünlerinin alındığını açıklayan Sendikanın Genel Başkanı Sadettin Ülfer, Özel Adana Hayat Hastanesi'nde bir süre önce alınan sözleşme yetkisinden sonra görüşmelere başlandığını açıklamış, 300 kadar işçinin çalıştığı İstanbul Sıtma Eradikasyon Bölge Başkanlığı'nda yetkinin kesinleşmesi üzerine şunları söylemiştir:

«İrade beyanı uygulamasında başarıyla çıkan Sendikamız bu işyerinde çoklaşan işçilerin örgütlü ve yetkili sendikası olduğunu kanıtlamıştır. İstanbul 4. İş Mahkemesinin de onayladığı yetkinin belirmesinden sonra kısa sürede toplusözleşme görüşmelerine başlayacağız. Sendikal örgütlenmemizin karşısında gördüğümüz işçi sınıfına ters unsurlardan «devrimci sağlık iş grubu» denen goşist grubun sağlık işçilerinin örgütlenmesini daha parçalamaya olanakları olmadığını böylelikle göstermiş olduk. Biz bu savaşımı daha da geliştirecek, «devrimci sağlık iş grubu»nun sağlık işçilerini bölme çabasına geçit vermeyeceğiz.»

★ 25 İŞÇİ ÇALIŞTIRAN YERLERDE ENAZ BİR KOMİTENİN KURULMASI ZORUNLU. EĞER İŞYERİNDE 25'DEN AZ İŞÇİ VARSA O İŞYERİ EN YAKIN İŞÇİ KOMİTESİNE BİR DELEGE GÖNDERİYOR

KÜBA'DA İŞYERİ İŞÇİ KOMİTELERİ

Bütün sosyalist ülkelerde olduğu gibi Küba'da da işyerlerinde geniş yetkileri bulunan işçi komiteleri bulunmaktadır. Seçimle gelen bu işçi komiteleri hakkında, 1977 yılında yeni bir yasa çıkarıldı. Yasa hakkında «ILO Social and Labour Bulletin»de yayınlanan bir inceleme yazısını aşağıda sunuyoruz:

Küba'da, 25 taneden çok işçi çalıştıran kuruluşlarda işçi komiteleri kurulması, yasalarla güvence altına alınmış durumda. 150 taneden çok işçi çalıştıran ya da vardiya ile iş yapan kuruluşlarda ise bir taneden çok işçi komitesi kurulabiliyor. Eğer kuruluşta 25 taneden az işçi varsa, o kuruluş en yakındaki işçi komitesinin bünyesi içine alınıyor.

KONSEYLERİN YAPISI VE İŞLEYİŞİ

Her bir komite içinde, o kuruluşun işçisi olan beş işçi bulunur ve kararlar oylama ile alınır. Komitenin üyeleri, işçilerin genel kurulunda oy çokluğu ile seçilmektedir. Genel kurul, görevini yerine getirmediğine inandığı bir komite üyesini istediği an görevden geri alabilir. Komitenin beş üyesinin yanı sıra iki tane de yedek üye seçilir. Yedek üyeler, oy hakkı olmaksızın komite toplantılarına katılabilirler ama toplantılarda konuşma hakları vardır.

25 taneden az işçi çalıştıran işyerlerinde ise, en yakın işçi komitesine katılmak üzere bir delege seçilir.

İşçi komiteleri yasasına göre komite üyeliğine adaylığını koyan işçilerin, yüksek bir disiplin anlayışı ve emeğe karşı saygılı bir tavır içinde olması, işyerinde ve yaşamında yüksek moral düzeyini koruması, yeterli bir eğitim düzeyinde bulunması ve işyerinde disiplini bozmaktan ceza görmemiş olması gerekmektedir. (Cezasını daha sonraki olumlu davranışları ile ortadan kaldırmışsa son koşul geçerli değildir.) İşçi konseylerine, o kuruluşun sendikal liderleri ve yönetim görevlileri aday olamamaktadırlar.

İşçi komiteleri, çalışma yasasındaki hakların uygulanması, sosyal güvenlik sağlanması gibi konularda işçilerle yönetim arasında çıkan herhangi bir anlaşmazlığa müdahale edebilirler. Yönetim görevlilerinin disiplinsizlik konularını ise başka organlar incelemektedir. Ancak komiteler, daha önce normal yöntemlerle çözümlenememiş olan durumlarda soruna karışabilirler. Yani, eğer sendika ve yönetim temsilcilerinin de katıldığı ortak çabalarla çözümlenemeyen sorunlar ortaya çıkarsa, işçi komitelerinin bu sorunları ele alma yetkileri vardır.

Fidel Kastro İşçiler Arasında

Yasaya göre işçi komiteleri, sosyalist yasaların bozulması yada tanınmış işçi haklarının azaltılması, ortadan kaldırılması veya değiştirilmesi anlamına gelen yada üretim ve hizmet planlarının uygulanmasını köstekleyen kararlar alamazlar.

Eğer çok büyük bir anlaşmazlık söz konusu ise, komitelerin daha yetkili organlara başvurması gerekmektedir.

KONSEY KARARLARINA İTİRAZ ETME HAKKI

Ortaya çıkan bir anlaşmazlığın en sonunda işçi komitesi tarafından çözüme bağlanmasından sonra on gün içinde, tarafların her birinin (yönetimin yada işçilerin), komitenin aldığı karara itiraz etme hakkı vardır. Taraflardan herhangi birisi böyle bir itirazda bulunursa, komitenin kararı yürürlüğe girmez ve karara itiraz eden taraf, durumu, Bölge Halk Mahkemesi'ne bildirmek zorundadır. Eğer herhangi bir itiraz olmazsa, işçi komitesinin aldığı karar on gün sonra her iki taraf için de bağlayıcı olur.

İşçi komiteleri yasası, her türlü anlaşmazlığın çözümlenmesinde hızlılığın ve yalınlığın gözetilmesini istemektedir. İşçi komiteleri, aslında, iş anlaşmazlıklarına bakan mahkeme sisteminin bir parçası değildir. Ama yasa, iş mahkemelerinin, henüz işçi komitelerince ele alınmamış anlaşmazlıklara bakamayacağını söylemektedir.

SENDİKALARIN İŞÇİ KOMİTELERİNİN İŞLEYİŞİNDEKİ ROLÜ

Küba İşçi Konfederasyonu (CTC), işçi komitelerinin örgütlenmesinden, komite üyelerinin eğitilmesinden, çalışmalarının denetlenmesinden ve çalışma yöntemlerinin belirlenmesinden sorumludur. Ama, işçi komiteleri bir kez kurulduktan sonra sendikadan bağımsız olarak çalışmaktadır.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalar ve tensikatlara karşı tepkiler 8

★ «İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİNE YÖNELİK SALDIRILARA GÖZ YUMAMAYIZ»

DISK 7. Bölge Temsilcisi Sebahattin Topuz:

Toplu işten çıkarmalara karşı savaşım sömürüyü sınırlama savaşımının önemli bir cephesidir.

İSTA: Son zamanlarda tensikat ismi altında işten işçi atılmaktadır. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

TOPUZ: Ülkemizde son zamanlarda tensikat ismi altında işçiler işten atılmaktadırlar. Bu uygulama işverenin yeni bir oyunudur. Burjuvazi yeni bir oyunla işçi emekçi üzerinde baskısını yoğunlaştırmakta ve açık açık saldırmaktadır. Hükümetlerin bozuk ekonomik politikaları yüzünden çıkmaza giren ülkeler beceriksizlikleri yüzünden düştükleri zor durumdan kurtulmak için işçilerimizin ve emekçi halkımızın omuzlarına yüklenmektedirler. Böylece işçi sömürülmekte, baskılar altında ezilmektedir.

İSTA: Zamlarla hammadde yokluğu arasında bir bağ var mı?

TOPUZ: Son zamlarla irili ufaklı bir sürü işletme hammadde yokluğunu bahane ederek işçi çıkartmaya başlamışlardır. Aslında son zamlarla hammadde darlığının en ufak bir alakası ve bağlantısı yoktur. Zamları hammadde yokluğu ile bağdaştırarak tensikat adı altında işçiler sokağa dökülmektedirler. Aslında bu tensikat değil, tensikat adı altında işçiyi sokağa dökerek işsizler ordusunu artırmaktır. Bundaki gaye ise iş yok sözcüğünü emekçi halkın zihnine yerleştirerek düşük ücretle işçi çalıştırmaktır.

Gerek metal sanayi ve gerekse kauçuk sanayi iş yerlerinde hammadde gerekçe gösterilerek işçiler işten atılmakta ise de, bunun esasını hammadde yokluğu olmadığı inancındayım. Dikkat edilecek olursa sendikaların örgütlediği işyerlerinde işverenler tensikata gitmektedirler. Sendikasız işçi çalıştıran bu iki işkolundaki diğer işverenler tensikata gitmemektedirler. Bu açıkça örgütlü işçinin sılması ve işçi birliğinin ylması için tüm işverenlerin tüm işçilerin üzerinde bir saldırı biçimidir.

İSTA: İşçi sınıfının, işverenlerin bu tutumu karşısındaki tavır nasıl olmalı?

TOPUZ: İşçi sınıfımızın bütün gücü bu tür saldırılar karşısında mücadele verir ve bu zamana kadar elde ettiği kazanımlardan taviz vermeğe kararlıdır. Mücadelemizin kimlere karşı olduğunu bilmekteyiz. Bu mücadelemiz DİSK'in öncülüğünde işçi sınıfımızın vazgeçemeyeceği sömürüyü sınırlama giderek kaldırıncaya dek devam ettireceği onurlu bir mücadele olacaktır.

Baştürk "1 Mayıs egemen güçlere korku, işçi

(Baştarafı 1. Sayfada) emekçileriyle, sosyalist ülke halk'arıyla hep birlikte haykırıyoruz:

«Sömürü ve baskıya hayır»

Kardeşlerim,

1 Mayıs, egemen güçlere KORKU, işçi sınıfına, MÜCADELE AZMİ verir.

Bugün içindir ki, yıllarca 1 Mayıs'larda işçileri kırlarda çiçek toplamaya zorladılar. Her geçen gün bilinçlenen işçi sınıfımız DİSK'in öncülüğünde kitlesel olarak 1 Mayıs'ı kutlamaya konan yasak zincirini kırdı. İlk kez 1976'da bu alanda yüzbin[ler] sömürü ve baskıya hayır dedi.

Geçen yıl 1 Mayıs gösterimize saldırıldı. Bazı ajanların da katkısıyla daha önceden tezgâhlanan bir oyun sahneye kondu. 36 yurttaşımız öldürüldü. Bizi yıldırmak istediler, sindirmek istediler. Bize boyun eğdirmek istediler. Yılmadık. Haklı olan biz işçiler ve emekçiler korkmadan ve yılmadan yine buradayız. Yine dimdik, yine inançlı ve yine daha da kararlıyız. Bugün 1 Mayıs 1978'de 36 şehid'imizi saygıyla anıyoruz.

Haykırıyoruz: 1 Mayıs 1977 katilleri bulunmalı, hesap sorulmalı. Bırakmayacağız katillerin yakasını.

Dostlarım,

Çok uluslu tekellerin kârlarının [ar]ttığı, savaş için c... ...lmaz paraların harcandığı, yüzmilyonlarca insanın açlık, sefalet ve zulüm altında inlediği bir dünyada yaşıyoruz.

Bugün dünya kapitalist - emperyalist sistemi derin bir bunalım içindedir. Bu sistemin çelişkileri hızla keskinleşmektedir. Alınan bütün önlemler bu sistemin ancak çöküşünü geciktirmeye ya da hızını kesmeye yöneliktir.

Bu çöküş, kapitalist - emperyalist sistemi daha da saldırgan hale getirmekte, çeşitli yollarla faşizme yöneltmektedir. Böyle bir ortamda kapitalizmin çöküşünü geciktirmek amacıyla başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkların mücadelesini önlemek için her yola başvurulmaktadır. Demokratik hak ve özgürlükler kısıtlanmakta savaş kışkırtıcılığı yapılmakta, barış güçlerine saldırılmaktadır.

Bugün yüzlerce ülkeye dağılmış yüzmilyonlarca işçi var. Dilleri ayrı, renkleri ayrı, ırkları ayrı, dinleri ayrı, ulusları ayrı, meslekleri, yaşları ayrı.

Ama aynı sınıftan olan hepimizin yüreği aynı amaçla atıyor: Sömürüsüz ve baskısız bir dünya için...

Bütün dünya işçilerinin çıkarları bir, amaçları ortaktır. Mücadeleleri aynı hedeflere yöneliktir.

Çağımızda sosyalist sistemin, kapitalist ülkeler işçi sınıflarının, ulusal kurtuluş savaşı veren halkların devrimci birlik ve dayanışması daha da pekişmekte, kapitalizmden -sosyalizme geçiş süreci hızlanmaktadır.

Kardeşlerim, Dostlarım,

Kapitalist - emperyalist sistem içinde yer alan Türkiye bu sistemin tüm hastalıklarını taşımaktadır. Türkiye emperyalizmin, ekonomik, siyasi askeri ve ideolojik baskısı altındadır.

İşsizlik ve pahalılık sürmektedir. Uluslararası mali kuruluşlar Türkiye ekonomisi üzerinde söz sahibi olmuşlardır. Emekçilerin sürekli olarak kemerlerini sıkması istenmektedir.

Tekelci kapitalistlerin kârları korkunç bir hızla artarken, işçi, köylü, memur, esnaf ve küçük üreticilerin, tüm zenginlikleri yaratan emekçi halkımızın çalışma ve yaşam koşulları gittikçe ağırlaşmaktadır.

Özellikle emekçi kadınlarımız ve çocuk işçiler üzerindeki baskı ve sömürü acımasızca sürdürülmektedir.

Bugün artık iktidarda MC yoktur. Ülkemizi siyasal ve ekonomik alanda iflasın eşiğine getiren faşist ve gerici güçlerin temsilcisi MC iktidarı demokratik güçlerin aktif mücadelesi sonunda işbaşından uzaklaştırılmıştır.

Ancak, MC'nin düşürülmesinden sonra faşist güçlerin saldırıları azalmamış, iktidardan uzaklaştırılmanın getirdiği çaresizlik içinde giderek artmıştır.

Faşist çetelerin namluları ayrım yapmadan, işyerlerinde, okul kapılarında, sokak aralarında, işçilere, köylülere, yurtsever genç ve aydınlara ateş kusmuştur. Okullarından çıkan öğrencilere bomba ve makineli tüfeklerle saldırılmıştır.

Faşistler işgal ettikleri kamu kuruluşlarını işlemez hale getirmişlerdir.

İşte böyle bir ortamda DİSK, 20 Mart «Faşizme İhtar Eylemi»ni gerçekleştirdi.

DİSK'in kararı ile işçiler iki saat süreyle yaşamı durdurdular. İşçi sınıfının bu kararlı ve onurlu eylemi memurlar, öğrenciler, gençler, hukukçular, teknik elemanlar ve tüm demokratik güçlerce desteklendi.

20 Mart eylemi bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelemizde bir dönüm noktası oldu.

Bu genel direniş DİSK ve DİSK üyesi sendikalarla demokratik kuruluşlar arasındaki eylem birliğini daha da pekiştirdi. Bu olay aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının görevinin bilincinde ve görevini yapmaya kararlı olduğunun bir kanıtıdır.

Huzurunuzda 20 Mart eylemine katılanları bir kez daha DİSK Yürütme Kurulu adına kutluyor, yaşasın anti-faşist güçlerin eylem birliği diyorum.

Kardeşlerim, Dostlarım,

Faşistler yine tertiplerine devam ediyorlar. Gün geçmiyor ki, ilericiler, devrimciler, kurşunlanmasın.

Faşist çeteler en modern tekniklerle, yerel çelişkileri de körükleyerek faşist dikta özlemlerini gerçekleştirmek istiyorlar.

DİSK'in faşizme karşı mücadeleden yılacağını kimse beklemesin.

Sosyalizmi amaçladığını açıklayan DİSK, işçi sınıfının kurtuluşunun diğer emekçi kitlelerin kurtuluşuyla birlikte olacağı inancıyla tüm emekçileri ezmeyi amaçlayan faşizmin karşısında sarsılmaz bir kale olarak dikilmeye devam edecektir.

Anti-faşist mücadelede tarafsız kalınmaz. İyi niyetle faşizme karşı olduğunu söylemek de bir şey ifade etmez. Faşizm, ancak toplumun tüm anti-faşist güçlerinin işçi sınıfının çevresinde kenetlenerek işçi sınıfının bilimi rehberliğinde emperyalist güçlere ve tekellere karşı etkin mücadele vermesiyle yenilgiye uğratılabilir.

Sömürü ve baskıya, emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede tek ses, tek yumruk olmak zorundayız. İşçi sınıfının bilimine ters akımların üstesinden gelerek işçi sınıfının öncülüğünde bu mücadelede eylem ve güçbirliğini en yüksek düzeylere ulaştırmalıyız.

Kardeşlerim,

Şu anda emekçi halktan yana olduğunu açıklayan bir hükümet görev başındadır. Bu hükümetin faşizme karşı ve emekçi halkın yararına olan her girişimini destekleyeceğiz.

Ancak bu süreç içinde DİSK, açıkladığı istemlerinin kararlı savunucusu olacaktır. DİSK, işçi sınıfının, köylülerin, memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların, tüm emekçi halkın istemleri için mücadele edecektir.

Diğer istemlerinin yanısıra DİSK TCK'nun 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması için mücadele edecektir. DİSK faşist yuvaların dağıtılması için mücadele edecektir. DİSK ırkçı ve şoven baskıların sona erdirilmesi için mücadele edecektir. DİSK genel grev hakkının tanınması için mücadele edecektir. DİSK lokavtın yasaklanması, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının tanınması için mücadele edecektir. DİSK referandumun yasalaşması için mücadele edecektir. DİSK, NATO ve CENTO benzeri emperyalist örgütlerden çıkılması için mücadele edecektir. DİSK ikili anlaşmaların yırtılması gibi istemlerin hayata geçirilmesi için mücadele edecektir.

İşçiler, emekçiler,

Bugün 1 Mayıs. Bizim bayramımız. Sömürüye ve baskıya karşı, emperyalizme, faşizme, şovenizme karşı mücadele azmimizin bilendiği bir gündür.

İşçi sınıfının birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta tüm işçileri, tüm sendikaları DİSK'in devrimci sendikacılık ilkeleri temelinde birleşmeye çağırıyorum.

Selam olsun «bütün ülkelerin işçileri birleşiniz» bayrağını en yükseklerde dalgalandıranlara,

Selam olsun sömürüye ve baskıya karşı mücadele edenlere,

Selam olsun halkların barış içinde kardeşçe yaşayacağı bir dünya için emperyalizme karşı mücadele edenlere,

Selam olsun faşizme karşı, demokrasi ve özgürlük için kavga verenlere,

Selam olsun, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini sürdürenlere,

Selam olsun...

YAŞASIN ŞANLI 1 MAYIS

YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI VE TÜM EMEKÇİLERİN BİRLİĞİ

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI BİRLİK VE DAYANIŞMASI

YAŞASIN DEVRİMCİ MÜCADELEMİZ

YAŞASIN SOSYALİZM

YAŞASIN DİSK...»

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Başbakan Ecevit'in Devlet Konseyi Başkanı Jivkov, Başbakan Stenko Todorov ve diğer hükümet yetkilileri ile yapacağı görüşmelerde, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi konuları ele alınacak, ekonomik, ticari, teknolojik sahalarda mevcut işbirliğinin arttırılması olanakları araştırılacaktır.

Edinilen bilgiye göre, görüşmelerin bir diğer ağırlık noktasını da Balkanlar'da işbirliği ve karşılıklı güven havasının yerleşmesi konusu oluşturacaktır. Görüşmelerde Bulgaristan'da sayıları 750 bine ulaşan Türklerin durumunun da ele alınması beklenmektedir.

TÜRK-BULGAR İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasındaki ilişkiler son yıllarda önemli gelişmeler göstermiş, son üç yıl içerisinde iki ülke arasında çeşitli düzeyde karşılıklı temaslar yapılmıştır.

İlk kez 20 Temmuz 1975'te Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov ile Demirel Edirne'de biraraya gelmişlerdir. 1975 Eylülü'nde Bulgar Dışişleri Bakanı Ankara'ya gelmiş, bunu Demirel'in aralık ayında Sofya'yı ziyareti izlemiştir. 1976 Martı'nda Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil Bulgaristan'a gitmiş, Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov da aynı yılın haziran ayında Ankara'ya gelmiştir.

Öteyandan 1975 yılında iki ülke arasında bir karma ekonomik komisyon kurulmuş, komisyon üçüncü dönem toplantısını Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'in katılmasıyla geçen hafta Sofya'da yapmıştır.

EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLER

Türkiye ile Bulgaristan arasında 1 Mart 1974 tarihli serbest döviz esasına dayalı bir ticaret anlaşması bulunmaktadır. Türkiye'nin Bulgaristan'a yaptığı ihracat daha çok narenciye, fındık gibi geleneksel ihracat ürünleri ile boraks, krom ve çinko cevherlerinden oluşmaktadır. Türkiye'nin Bulgaristan'dan ithal ettiği kalemlerin başında ise fuel-oil, gübre ve demir-çelik cevheri bulunmaktadır. Öteyandan Türkiye 1975 yılından bu yana Bulgaristan'dan elektrik enerjisi almaktadır. Başlangıçta 600 milyon kilovat/saat olan elektrik alımı geçtiğimiz yıl 800 milyon kilovat/saata yükseltilmiştir. Türkiye'nin yıllık enerji tüketimi 22 milyar kilovat/saattir.

İki ülke arasındaki ticaret hacmi sürekli olarak Bulgaristan lehine gelişmektedir. 1974 yılında Türkiye'nin Bulgaristan'dan ithalatı 15 milyon dolar iken, ihracat 7 milyon 657 bin dolarda kalmış, 1975 yılında ithalat 26 milyon 343 bin dolar, ihracat ise 6 milyon 866 bin dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. 1976 yılında ise ithalat 50 milyon 994 bin dolara çıkarken, ihracat 6 milyon 873 bin dolarda kalmıştır.

Sumatra'da 63 kişi koleradan öldü

CAKARTA

Endonezya Anatara Haber Ajansı'nın bildirdiğine göre, son haftalarda koleraya benzer, «muntaber» adıyla bilinen bir hastalıktan Sumatra'nın batısındaki Nias Adası'nda 60 kişi ölmüştür.

307 kişinin de tıbbi bakım altına alındığı, fakat ulaşım sorunların nedeniyle yardım çalışmalarının güçlükle yürütülebildiği belirtilmiştir.

Salgından etkilenen bölge sakinlerinin çoğunun ücra bölgelerde yaşadığı ve en yakın sağlık merkezinin 8-10 saatlik bir yürüyüş uzaklığında bulunduğu kaydedilmiştir.

Salgın hastalığın yanında, ada nüfusunun % 75'ini etkileyen bir yiyecek sıkıntısı başgöstermiştir.

Tören'e

(Baştarafı 1. Sayfa'da) FİS, Dünya Öğretmen Sendikaları Federasyonu,

- Sovyetler Birliği Tüm Sendikalar Merkez Konseyi,
— Vietnam Sendikaları Konfederasyonu,
— Kıbrıs İşçi Federasyonu,
— Demokratik Alman Cumhuriyeti Sendikalar Birliği,
— İsviçre Sendikalar Birliği,
— Lüksemburg İşçi Sendikaları Birliği,
— Moritanya İşçi Sendikaları Federasyonu,
— Moğol Sendikaları Merkez Konseyi,
— Bulgar Sendikaları Merkez Konseyi,
— Portekiz Sendikaları Sekreterliği,
— Uluslararası Tekstil, Giyim ve Deri İşçileri Sendikası,
— Uluslararası Ulaştırma İşçileri Sendikalar Birliği,
— Uluslararası Yeraltı Maden İşçileri Federasyonu,
— Uluslararası Yapım, Ağaç ve Yapım Malzemeleri Sanayi Sendikası
— Dünya İş Konfederasyonu,
— Yunanistan Sendikalar Birliği.

Maden-İş, Esmog'da toplusözleşme görüşmelerine başlıyor

ESKİŞEHİR (İSTA)

Maden-İş Sendikası Eskişehir'de kurulu bulunan ESMAG Maden Öğütme Fabrikası'nda çalışan üyeleri adına toplu sözleşme yetkisini almış ve görüşmeler için hazırlıklarını tamamlamıştır.

50 işçinin çalıştığı ESMAG işyerinde toplusözleşme görüşmeleri 25 Nisan 1978 günü başlayacaktır.

Öte yandan yine Eskişehir'de Abidin Demirel işyerinde de Maden-İş Sendikası yetki çağrısında bulunmuştur. Bu işyerinde de Maden-İş Sendikası'nın toplusözleşme yetkisini alacağı bildirilmiştir.

6000 Mt. İp (Amyant) Asbest /25 mm.
Satınalınacaktır.

Şartnamesi bedelsiz olarak aşağıdaki adreslerden alınabilir:

1 — İSKENDERUN'da Müessesemiz Ticaret Müdürlüğü,
2 — İSTANBUL'da Sirkeci Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5'deki Mümessilliğimiz,
3 — ANKARA'da Kavaklıdere Tunus Cad. No: 63'deki Mümessilliğimiz,

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları 78-0379 No.lu dosyayla ilgilidir. Meşruhatlı kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 23.5.1978 Salı günü saat 14.30'a kadar İskenderun Demir ve Çelik Fab. Müessesemiz / Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

(Basın: 14973 — 303)

Haydi 1 Mayıs 1979'a

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lerinden başlayarak tüm DİSK sendikalarına ve bazı Türk-İş sendikalarına bağlı işçiler, demokratik örgütler, gençlik ve kadın örgütleri kendi flamaları ve bayrakları altında Beşiktaş ve Karaköy'de toplanmaya başlamışlar, saat 10.30'a gelindiğinde ve yürüyüş Dolmabahçe'den başladığında yürüyüş kolunun bir ucunun Zincirlikuyu, [öt]eki ucunun ise Karaköy'[de] olduğu dikkati çekmiştir. [Sa]bahın erken saatlerinden itibaren Taksim'e varan tüm yol ve kavşaklarda, Beşiktaş ve Karaköy'e götüren tüm yollarda çok büyük güvenlik önlemleri alındığı, DİSK'in 50 bin güvenlik görevlisinin yanında bir o kadar da resmi görevlinin bulunduğu gözlenmiştir.

Saat 10.30'da başlayan yürüyüş, DİSK yöneticileri ve CHP milletvekillerinden en son sırada yeralan çok büyük İGD grubunun alana girmesine kadar 5 saat sürmüş, yol boyunca törene ve geçide katılan sendikalar, demokratik örgütler, gençlik ve kadın örgütleri çeşitli belgiler söylemişlerdir. Yürüyüşe ve alana hakim olan belgilerin başında «Faşizme Karşı Omuz Omuza», «İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük» ve «Yaşasın Sosyalizm»in geldiği gözlenmiştir.

TANILLI'NİN MESAJI

Bir süre önce saldırıya uğrayarak ağır yaralanan Doçent Server Tanilli 1 Mayıs nedeniyle törene bir mesaj göndermiştir. Tanilli'nin mesajı miting alanında kürsüden okunmuştur.

Server Tanilli'nin 1 Mayıs mesajı özetle şöyledir:

«Aziz emekçi kardeşlerim emeğin bu büyük bayram gününde aranıza katılmış olmayı ne kadar isterdim.

Ne yazık ki bu imkânı elimden aldılar. Çünkü birkaç hafta önce faşizmin kiralık katillerinden birisinin attığı kurşunlarla yatağa mıhlanmış yatıyorum, ama öyle de olsa ben bir hastane köşesinden sizlerin bu büyük bayramınıza gönülden katılıyorum. Emekçi kardeşlerim, devrimci düşünceler öyle kurşunlarla, ölümlerle sindirilemezler. Sosyalizmin bayrağı hiçbir yere düşmeden elden ele geçerek mutlaka kafeye dikilir. Sonra biz devrimcilerin tanımadığımız tek duygu varsa oda ölüm korkusudur. Çünkü devrimciler için ölüm yoktur. Ben bu hasta yatağımdan birgün elbet doğrulacağım. Emekçi halkımız Türkiye işçi sınıfının bir aydını olarak daha da bilenmiş bir şekilde görevime kaldığım yerden devam edeceğim ve bugünde buradan vargücümle haykırıyorum. Yaşasın 1 Mayıs, Yaşasın Emekçi Halkın Devrimci Mücadelesi, Yaşasın Sosyalizm, Kahrolsun Emperyalizm ve Onun Yerli İşbirlikçileri, Kahrolsun Faşizm.»

KIBRIS'TA

Kıbrıs'da 1958 yılından bu yana ilk kez 1 Mayıs İşçi Bayramı yığınsal olarak kutlanmıştır. Kıbrıs'da Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu (DEV-İŞ)'in öncülüğünde kutlanan törenlere 7 demokratik kuruluş ve muhalefet partilerinden Toplumcu Kurtuluş Partisi, Cumhuriyetçi Türk Partisi ve Halkçı Parti'nin temsilcileri katılmışlardır. Miting süresince «Bağımsız Kıbrıs», «Kıbrıs NATO Üssü Olamaz», «Yaşasın DEV-İŞ», «Nötron Bombasına Hayır» belgileri hakim olmuştur. Faşist Türk Ocakları'nın kapatılması da istenen mitingde DEV-İŞ Genel Başkanı Hasan Sarıca bir konuşma yapmıştır. Sarıca konuşmasında şöyle demiştir:

«Emekçi halkın ekonomik mücadelesi devam ederken emperyalizm gözlerini Kıbrıs sorununa çevirmiştir. Bulunacak çözüme karşı uyanık olmalıyız. Kıbrıs'ın NATO üssü ve batmayan uçak gemisi olmamamasına örgütlü bir şekilde karşı çıkmalıyız. Enosis'e veya taksime götürecek emperyalist çözümlere karşı korkmadan bilinçli olarak mücadele etmeliyiz.»

Saat 10.00'da Yeni Meclis önünden yürümeye başlayan topluluk Atatürk Alanındaki mitingden sonra dağılmıştır.

Ankara'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dırganlardan Hüseyin Yılmaz'ın mobilyacı, Ramazan Ceylan'ın ise elektrikçi oldukları bildirilmiştir. Yakalanan sanıkların üzerlerinde 3 adet 7,65 çapında tabanca ele geçirildiği açıklanmış, bu arada saldırganlara yardım ettiği saptanarak baskın yapılan Yılmaz Turan'ın evinde de bir adet tabanca ve mermi ele geçirilmiştir. Emniyet yetkilileri bu olayla ilgili olarak Adnan Şaban ve Ali İhsan Çobanoğlu adlı kişilerinde aranmasına devam edildiğini söylemişlerdir.

Öte yandan önceki gece saat 03.00 sularında Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerinden Dr. Sinan Özalp'in evinin önüne patlayıcı madde atılmıştır. Patlayıcı maddenin infilak etmesi sonucu daire kapısı ve evin diğer camları tahrip olmuştur. Olayda ölen ve yaralanan olmamıştır.

Ankara'nın Mamak semti Misket Mahallesinde dün sabah saat 04.00 sularında Et ve Balık Kurumunda çalışan 55 yaşlarındaki Muhittin Kulaç tabanca ile öldürülmüş bir halde bulunmuştur. Olaya Cumhuriyet Savcılığının el koyduğu ve soruşturmayı sürdürdüğü ifade edilmiştir. Yetkililer olayın bir siyasi cinayet olup olmadığı konusunun henüz saptanamadığını ancak araştırıldığını ifade etmişlerdir.

KONYA

Konya'nın Cumra ilçesinde Çiçek Pasajında bulunan bir kuru temizleme atölyesine patlayıcı madde atılmıştır. Patlamada lise öğrencilerinden Şaban Özcioğlu, Şevket Manat ve Mevlut Kural çeşitli yerlerinden ağır şekilde yaralanarak Konya Devlet Hastanesine kaldırılmışlardır.

ADANA

Karacaoğlan Caddesi üzerinde bulunan Özpolatlar Mobilya Mağazası önüne önceki gece saat 23.30 sıralarında kimlikleri belirlenemiyen kişilerce konulan bomba patlamadan etkisiz duruma getirilmiştir.

ELAZIĞ

Önceki gece Elazığ'da bir dükkan ve 2 eve dinamit atılmıştır. Yusuf Sarısaltık adlı şahsa ait Lise Caddesindeki bakkal dükkânına, Karayolları şoförü Mehmet Demir'in Üniversite semtindeki evine ve şoför Rıza Aydın'ın Yenimahalle semtindeki evine kimliği belirlenemiyen kişilerce dinamit atılmıştır.

ESKİŞEHİR

Eskişehir TÖB-DER Şubesi, önceki gün Şube Başkanı'nın ve 3 üyesinin tutuklanmasından sonra, dün de Valilik mahkeme kararına kadar kapatıldığını belirtmiştir. Valiliğin kapatmaya gerekçe olarak gösterdiği afişleme olayında, polis gerekçesiz olarak afişçileri dağıtmış, 31 kişiyi de gözaltına almıştı. Bu arada 4 öğretmen de, tanık polisler afişlemeyle ilgileri olmadığını belirtmesine rağmen tutuklanmış ve bu uygulama TÖB-DER Eskişehir Şubesini kapatmak için bir tertip olarak nitelenmişti. Bu arada polisin copladığı 29 kişi Hükümet Tabipliğinden ve hastaneden dövüldüklerine dair rapor almışlardı.

URFA'DA

Eğitim Enstitüsü öğrenci velileri ile TÖB-DER ve bazı kuruluşlar, Urfa Valisi Musa Eran ile Emniyet Müdürü Hikmet Mimaroğlu'nun görevden alınmasını istemişlerdir.

Öğretmenler ve öğrenci velileri düzenledikleri basın toplantısında, önceki gün Eğitim Enstitüsünde 3 polis ve 40 öğrencinin yaralanmasıyla sonuçlanan olayda Vali ve Emniyet Müdürünün büyük ihmali bulunduğunu söylemişlerdir.

Ülkücü

(Baştarafı 1. Sayfa'da) unsur olduğu eski düzenlemeye esneklik kazandırmak amacıyla lisansların ülke ekonomisinin gerekleriyle iç ve dış piyasa koşulları gözönünde tutularak verileceği belirtilmek suretiyle ekonomimizin döviz gereksinimini karşılamak ve sattıklarımızı değerlendirmek açısından önemli bir kolaylık getirilmiştir. Bundan böyle yüksek üretim stoklarının ivedilikle değerlendirilmesi yeni pazarlara girmek gibi zorunlukların belirmesi ve ülkenin ekonomik yararının bu doğrultuda olması halinde fiyat bağlayıcı bir unsur olamayacaktır.» [açık]lamalarda bulunmuş ve ihracatın bundan sonra yalnız Ticaret Bakanlığı kanalıyla yürütüleceğini bildirmiştir. Lisansların ülke ekonomisinin gerçekleri ile, iç ve dış piyasa koşullarının gözönünde tutularak verileceğini ifade eden Köprülüler, ihracat ruhsatnamesi ile ihracatçı belgesinin «İhracat Belge ve Ruhsatnamesi» adı altında birleştirildiğini belirterek şöyle konuşmuştur:

«İhracatı lisansa bağlı mallar için geçmiş rejimde adeta ön bir lisans sistemi gibi uygulamakta olan ön izin yeniden düzenlenerek ilgili Bakanlıkların görüşlerinin global olarak alınması esası getirilmiştir. Lisans verilmesinde mal fiyatının hakim

ABD, yeni bir Atom bombası yapımına girişiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Washington Post Gazetesi hükümete bağlı bir silah uzmanına dayanarak verdiği haberde, Carter yönetiminin yeni bir atom bombası üretimi için kongreden ödenek isteyeceğini bildirmiş ve yeni bombayı «rrr bombası» olarak nitelendirmiştir. Bu üç «r» harfi İngilizcede «Azaltılmış Radyasyon Kalıntıları» kelimelerinin baş harflerinden oluşmuştur.

Dünya barış güçlerinin baskısı sonucu Nötron Bombası başlıklarının üretimini durdurma kararı alan Carter'in eleştirilerle karşılaştığı ve bu nedenle «rrr» bombasını önerdiği bildirilmiştir.

Washington Post'un bildirdiğine göre, «rrr bombası» Nötron Bombasının aksine, düştüğü yerde derin çukurlar açıp, etrafı tahrip edecek buna karşılık, yayacağı radyasyonun dozu az olacaktır.

Washington Post ayrıca, «rrr bombası»nın ABD Savunma Bakanlığında geliştirilen birçok nükleer silahtan biri olduğunu ileri sürmüştür.

Haydi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kan yeşil çimenlerin üzerinde halk, çoluk çocuk, renk renk izliyordu geçidi. «Kaçanlar»ın kimler olduğu da anlaşılıyordu böylece.

Levent, Zincirlikuyu ve Karaköy'e açılan yollarda bir kızıl karanfil tarlası dalgalanıp duruyordu daha sabahın saat dokuzundan itibaren. Taksim'e doğru bayrak bayrak, neşe neşe dalgalanıyorlardı 1 Mayıs'ı selamlamaya koşanlar.

Yürüyüş Dolmabahçe Stadyumu'nun hemen önünde başladığında saat 10.00 civarındaydı. En önde 1 Mayıs 1977'nin unutulmaz şehitlerinin portreleri, arkasında DİSK ve DİSK sendikaları yöneticileri... İlk sırada ortada Baştürk, ikinci sırada Maden-İş yöneticileri ve aralarında Türkler, Karaca ve Ertürk...

DİSK yöneticilerini CHP milletvekilleri, senatörleri, İstanbul ilinden bazı yöneticiler izliyor. Kolkola girmiş, geniş tek bir sıra meydana getirmişler. Arkalarında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Vatan Partisi.

Yürüyüş kolunda ilk sendika, rengarenk pankartları ve bayraklarıyla Tekstil'di. Daha sonra Bank-Sen, diğer DİSK sendikaları ve mavi giysileriyle Genel-İş işçileri; ve çok alkışlanan kapıcılar ve kaloriferciler... Ve sonra Maden-İş: Yürüyüşün, törenin en renkli, en coşkulu ve en kalabalık grubunu oluşturan Maden-İş işçileri. Ve sonra işçiler, işçiler, sendikalar, sendikalar... Katılmayan Türk-İş'in katılan işçileri: Hava işçileri, yol işçileri, petrol işçileri.

Yeraltı maden işçileri. Kaskları, tulumlarıyla, iş güvenliği, can güvenliği isteyerek geçen ve taze 17 şehitlerini anan yeraltı madenleri işçileri. İsdemir, Erdemir, bildiğimiz, duyduğumuz, sevdiğimiz işyeri adları: Kavel, Philips, Gislaved, Roche. Hangi birini yazmalı, hangi birini hatırlamalı. Ve kızıl karanfil tarlası, bir kızıl bayrak yarışına dönüyor birden. Dalga dalga bayraklar. Sonra en görkemli pankartlara en görkemli yazılarla yazılmış «Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi», «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin», «Türkiye İşçi Sınıfının Partisine Özgürlük»..

Sendikaların ardından demokratik örgütler geçiyor. Önde Türkiye Yazarlar Sendikası. Çevreye, kaldırımlara, tepeciklere birikmiş halkın alkışları arasında geçiyor yazarlar. Ve hemen ardından. Sine-Sen: Sinema Emekçileri Sendikası. Birden halk coşuyor, alkışlar yoğunlaşıyor: İşte 1 numaralı adam, televizyon reklamlarının 1 numaralı adamı Cüneyt Arkın. şimdi yüzbinlerin yürüyüş kolunda bir sıra neferi olmuş... KÖY-KOOP, işçi köylü bağlaşıklığını vurgulayarak yürüyor. Orakları ellerinde. Ve sonra öğretmenlerimiz: TÖB-DER tüm şubeleriyle tüm bilinciyle, öğretmenin yolu işçi sınıfının yoludur diyerek... TMMOB, TÜMAS, TÜS-DER, hekimler, tüm emek dostları, ardarda diziliyorlar 1 Mayıs Alanı'na girerken.

Gençler mi? Onlar daha sonra geliyorlar. Gençlikleriyle, hareketlilikleriyle, sloganlarıyla «Nötron Bombasına Hayır»: Barış Derneği. Dünyada kalıcı barış için kalbi çarpanlar. Ve kadınlar, İKD'nin kırmızı başörtülü, çiçekli, yiğit kadınları. Ve en sonda İGD. Bir kez daha yer gök inliyor: İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük diye...

Saat 15.00'de 1 Mayıs Alanı doluyor. Ve hâlâ Dolmabahçe'den yukarı akıyorlar bayraklarıyla, çiçekleriyle, süslü arabalarıyla, renk renk giysileriyle.

Ve iğne atsan yere düşmeyecek olan 1 Mayıs Alanı'nda, yüzbinler tek bir ses, tek bir yumruk oldular şimdi: «Faşizme Geçit Yok», «İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük», «Faşizme Karşı Omuz Omuza», «Yaşasın Sosyalizm», «HAYDİ 1 MAYIS 79'A»

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ

HAYDİ!..
1.BÜYÜK KONGRE'DE
DAHA GÜÇLÜ, DAHA YIĞINSAL
BİR İGD İÇİN BAĞIŞ
KAMPANYASINA
KATILALIM!

Hesap no:
Türkiye Halk Bankası
Aksaray Şb. 413/66 015
T.C. Ziraat Bankası
Laleli Şb. 2562-D

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Matbaacılık Ltd. Şti.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

İŞÇİDEN DOKTORA...
SANATÇIDAN YAZARA...
ÖĞRENCİDEN MEMURA KADAR...

Kadınlarımız, 1 Mayıs Alanında...

Kadınlarımız... Evlat acısını hergün yaşayan analarımız... filiz gibi genç kızlarımız... Grevci eşleri, işçi eşleri... Ve işçi kadınlarımız, kızlarımız, üretimi ellerinde tutanlar...

Eşlerimiz, bacılarımız, analarımız... Kadınlarımız 1 Mayıs'larda hep ön saflarda oldular.

Ve dökülen bunca kana, bunca yıldırma çabalarına rağmen 1 Mayıs 1978 öncesinde öğretmeninden işçisine, memurundan öğrencisine, doktorundan sinema emekçisine, sanatçısına, ressamına, yazarına kadar, tüm kadınlarımız 1 Mayıs'ta, 1 Mayıs Alanında olacağız, diyorlardı. Sözlerini tuttular...

Mürüvvet Sarıbaş

(SENDİKACI)

«BİZ EMEKÇİ KADINLAR BİLİYORUZ Kİ FAŞİST TIRMANIŞI DURDURMANIN EN ETKİLİSİ TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN CEPHE BİRLİĞİNDEN GEÇMEKTEDİR.»

«1978 1 Mayıs'ı ülkemiz kadınları açısından büyük önem taşıyor. Bilindiği gibi faşist tırmanış gün geçtikçe artıyor. Evlatlarımızın, kardeşlerimizin, kocalarımızın ve hatta bizlerin can güvenliği kalmadı. Her faşist kurşunun her an bizi vurmayacağını, çocuklarımızın okulunun veya kreşinin bombalanmayacağını bize kim söyleyebilir? İşte bu açıdan biz emekçi kadınlar biliyoruz ki faşist tırmanışı durdurmanın en etkilisi tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliğinden geçmektedir. Bu birliği sağlama ve istemlerimizi en geniş katmanlara duyurma açısından kitlesel eylemler günümüzde büyük önem taşıyor. Dünya işçi sınıfının birlik dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs aynı zamanda ekonomik ve demokratik taleplerimizi dile getirdiğimiz gündür.»

Hale Soygazi

(SİNEMA OYUNCUSU)

«Tüm dünya işçilerinin emperyalizme ve faşizme karşı sürdürdüğü mücadeleyi simgeleyen bir bayram günüdür 1 Mayıs. 1 Mayıs sömürü düzenine, hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına, emeğin sömürülmesine başkaldıran işçi sınıfının birlik ve dayanışma günüdür. Faşist güçlerin umutsuzluk içinde saldırıya geçtiği 1978 Türkiyesinde 1 Mayıs'ın anlamı daha da büyüktür. Tek bir soluk, sıkılmış tek bir yumruk halinde özgür bir dünya için savaşan güçler, kuvvetlerini yenilmezliklerini sergilemişlerdir. Katılmak görevdi, bunun için katıldım.»

Işıl Özgentürk

(YAZAR)

«UZUN SAVAŞIMLARIN SONUCU GERÇEK BİR BAYRAMI HAK EDECEĞİZ. İŞTE O GÜN SEVİNÇLE TÜRKÜLER SÖYLEYECEĞİZ. ÖLÜMÜN, ACILARIN OLMADIĞI TÜRKÜLER.»

«1 Mayıs deyince hep geçen yılı anımsıyorum. Ölümleri, kalabalığın çaresizliğini, sonra kucaktan kucağa getirilen bir kız çocuğunun soru dolu, korku dolu yüzü... O, 1 Mayıs ölülerimiz hep anılacak. Belleklerden hiç silinmeyecek sanıyorum. Her yeni 1 Mayıslarda o ölüler yanımızda olacak. Görerek, yaşayarak, savaşarak hep yeni 1 Mayıslara doğru yol alacağız. Ve bir gün bir sevinçli bayram olarak kutlayacağız 1 Mayıs'ı. Uzun savaşımların sonucu gerçek bir bayramı hakedeceğiz. İşte o gün sevinçle türküler söyleyeceğiz. Ölümün, acıların olmadığı türküler.»

Nilüfer Ermiş

(RESSAM)

«DEMOKRASİ DÜŞMANI MİHRAKLARIN TUZAK TEHDİTLERİ, İŞÇİ SINIFIMIZIN BİLİNÇ BAYRAĞI HALİNE GELEN BU GÜNÜN AYNI COŞKU İLE YAŞATILMASINI ÖNLEYEMEMİŞTİR.»

«Tüm dünya işçi sınıfının ve emekçilerinin sevingesi olan 1 Mayıs, yarım asırlık bir yasaktan sonra insanlık dışı iğrenç bir katliama rağmen, Türkiye işçi sınıfının ve emekçilerinin 1 Mayıs Alanında dünya işçi sınıfıyla kucaklaştığı gün oldu. Ne halk içine salınmaya çalışılan korkular ne de insanlık ve demokrasi düşmanı mihrakların tuzak tehditleri, ilk kez kutlandığı günden bu yana, işçi sınıfımızın bilinç bayrağı haline gelen bu günün, aynı bilinç, aynı coşku ve aynı cesaretle yaşatılmasını önleyememişlerdir.»

Hidayet Yakutlu

(EV HİZMET İŞÇİSİ)

«NEDEN BU BAYRAMDAN KORKUYORLAR? ZENGİNLERDE SANKİ KAN GÖVDEYİ GÖTÜRECEKMİŞ GİBİ BİR TELAŞ. ASLINDA ÇALIŞANLARIN HEPSİ BU GÜNÜ BAYRAMLARI OLARAK KUTLAMALILAR.»

«1 Mayıs işçilerin bayramı. Neden bu bayramdan korkuyorlar? Zenginlerde sanki kan gövdeyi götürecekmiş gibi bir telaş. Aslında çalışanların hepsi bu günü bayramları olarak kutlamalılar. Öteki bayramlarda bizim gibi işçilerin tam bayram yapmasına pek imkân olmuyor. Ya çok para gerekli, ya da çalışıyoruz. 23 Nisan Çocuk Bayramı'ydı. Törene gidenler parası olanların çocuklarıydı. Bu bayram gerçekten bizim bayramımızsa kavga olmaz, düşmanlık olmaz. Çünkü biz çalışanlar, bizim olan bayramı kutlayacağız.»

Meral Taygun

(TİYATRO SANATÇISI)

«BİZLER BUGÜNÜN KADINLARI, ANALARI OLARAK ÜRETENLERİN EGEMEN OLDUĞU BİR DÜNYADAN BAŞKA NE BIRAKMAK İSTERDİK Kİ ÇOCUKLARIMIZA...»

«Bütün katliamlar, faili meçhul (!) cinayetler, bombalar, faşist saldırılar yıldırmıyor da kamçılıyor bizleri. Öfke... Kin... Evet, bunların hepsi var, ama kişisel değil bu, sınıfsal bir öfke, sınıfsal bir kin. Anlamaya yönelik bir öfke. Anlamak... Anladıkça daha ileri, daha ileri diyoruz.

«Anlamak, sevgilim,» demiş Nazım, «o, bir müthiş bahtiyarlık, anlamak gideni ve gelmekte olanı.»

Birşeyler geriliyor, başka birşey ilerlemekte. Dünya değişiyor, değişmekte. Faşizme karşı savaşıyoruz. Faşizm geriletilmektedir. Yok edilecektir.

Bizler, bu günün kadınları, anaları olarak üretenlerin egemen olduğu bir dünyadan başka ne bırakmak isterdik ki çocuklarımıza?

Geleceğin tohumlarını ekmiş ve ekecek olan bizler için, yeşeren bu filizlere el uzatan her türlü faşist gücün karşısında olmak; 1 Mayısa, 1 Mayıslara katılmak, işçi sınıfının yanında savaşmak en doğal görev ve hakkımızdır. 1 Mayıs bayramımızdır, ama savaşım günlerimizden de biridir şu anda.

1 Mayıs savaşım günümüz hepimize kutlu olsun.»

Sevil Özyalçın

(DOKTOR-İSTANBUL TABİB ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ)

«BİZLER SAĞLIK EMEKÇİLERİ OLARAK FAŞİZME KARŞI SOMUT EYLEM PLATFORMUNDA BİRLEŞEREK 1 MAYIS 1978'DE DE ALANDA YERİMİZİ ALDIK.»

«Amerikan işçi sınıfının 8 saatlik iş günü için genel grev ilan ettiği yüzbinlerce işçinin katılarak gösteriler düzenlediği 1 Mayıs 1886 günü burjuvazinin kanlı bastırma girişimleriyle sonlanmış ve işçi liderleri asılarak öldürülmüştür. Bu olaya karşı tüm dünyada giderek artan protesto niteliğinde gösteriler sonunda 14-21 Temmuz 1889 tarihinde Paris'te toplanan bir kongre ile 1 Mayıs'ın dünya işçilerinin birlik ve dayanışma günü olmasına karar verildi.

Sosyalist ve birçok kapitalist ülkelerde bu günün işçi bayramı olarak kutlanmasına karşın ülkemizde 1 Mayıs işçi bayramının kutlanması 53 yıldır engellenmiş ve üstelik «Bahar Bayramı» olarak kanıtılmaya çalışılmıştır. İlk kez 1976 yılında DİSK önderliğinde yüzbinlerin katıldığı kitle hareketi şeklinde kutlanan 1 Mayıs, 1977 yılında çok daha görkemli, disiplinli ve bilinçli bir eyleme dönüşmüştür. Bundan ürken burjuvazi ve onun eli kanlı katilleri bu coşkulu günün sonunu kana bulamışlar ve kitle kırımına girişmişlerdir. Faşist güçler şunu iyi bilmelidirler ki bu tür provokasyonlar ve cinayetler işçi sınıfını ve emekçi halkımızı yıldıramayacaktır. Bizler sağlık emekçileri olarak faşizme karşı somut eylem platformunda birleşerek tüm demokratik istemlerimizi dile getirmek için 1 Mayıs 1978'de de alanda yerimizi aldık.»

Gülümser Akbay

(TEKSTİL İŞÇİSİ)

«YÜREKLERDE SEVİNÇ, COŞKU, RENK RENK AL AL HER YAN İŞÇİ SINIFI GÜCÜNÜ BİR KEZ DAHA KANITLIYOR. BU GÜÇ KORKUTUYOR EMPERYALİZMİN UŞAĞI PATRONLARI»

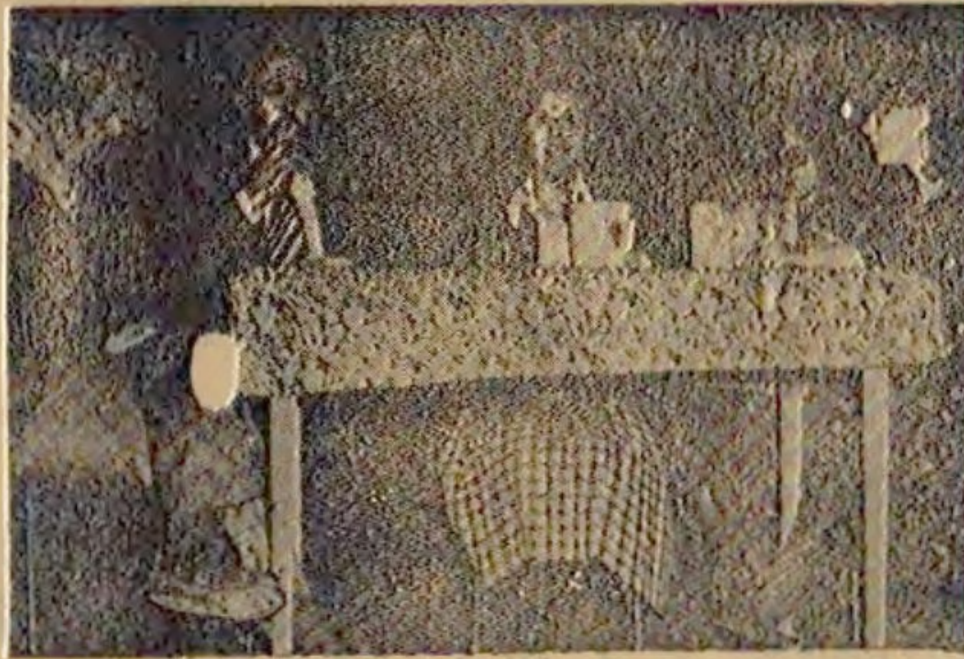
«1976'da Türkiye işçi sınıfı yıllardır kutlanamayan 1 Mayıs'ını tüm Dünya işçileriyle birlikte aynı anda coşkuyla kutladı. O gün, daha bir güçlü, daha bir kararlı haykırdı: YAŞASIN TÜM DÜNYA EMEKÇİLERİNİN ULUSLARARASI BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMASI, YAŞASIN 1 MAYISLAR.

İşte o günün inancından, kararlılığından, gücünden korkanlar tuzak kurdular, 1977'nin 1 Mayısına. O gün daha bir görkemliydi alan, dar geliyordu 1 Mayıs Alanı kadınıyla erkeğiyle tüm işçilere, emekçilere. Yüreklerde sevinç, coşku; renk renk, al al her yan. İşçi sınıfı gücünü bir kez daha kanıtlıyor. Bu güç korkutuyor emperyalizmin uşağı patronları. CIA larıyla, faşistleriyle, maocularıyla saldırıyorlar. Amaçları yıldırmak, vazgeçirmek, korkutmak. Oysa vazgeçmez işçi sınıfı 1 MAYISLARDAN. Her zamankinden daha güçlü ve kararlıyız. Dolacağız 1 Mayıs Alanına, haykıracağız daha ileri belgilerimizi, yaşatacağız 1 Mayısları.

YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI!

"TV'DE ÇOCUK PROGRAMLARI,, KONULU AÇIK OTURUM YAPILDI

★ **ÖZGÜL ERTEN'İN YÖNETTİĞİ OTURUMA IŞIL ÖZGENTÜRK, ALİ TAYGUN, ÜLKÜ TAMER VE HALE DOĞRU KATILDI...**

Birleşmiş Milletler 1979 yılını Uluslararası Çocuk Yılı olarak benimsedi ve dünyaya duyurdu. 1979 Dünya Çocuk Yılı'nın gerektirdiği biçimde tüm yurt çocuklarına duyurulması ve tüm yurt çocuklarına duyurulması ve tüm çocuklarımızın kutlamalara katılmasını sağlamak için demokratik örgütler Dünya Çocuk Yılı Çalışma Grubu bu yıldan hazırlıklarına başladı. Geçtiğimiz 23 Nisan Haftası Çocuk ve Sanat Haftası olarak belirlendi ve Şehir Tiyatrosu'ndaki emekçilerin, yazarların ve dışardan sanatçı dostların katkılarıyla çeşitli gösteriler yapıldı. 26 Nisan Çarşamba akşamı Fatih Şehir Tiyatrosu'nda halka açık Televizyondaki Çocuk Programları konulu bir açık oturum düzenlendi. Açık oturuma yazar Işıl Özgentürk, yazar ve Çocuk Dergisi yönetmeni Ülkü Tamer, Çocuk Tiyatrosu yönetmeni Ali Taygun, öğretmen Hale Doğru katıldı. Oturumu Avukat Özgül Erten yönetti.

Konuşmacılardan Işıl Özgentürk, genel olarak TV yayınlarındaki özellikle dışarıdan satın alınan dizilerin ne denli belli düşünce yapısını aktarmaya dönük olduğunu açıkladı. Toplumumuzun büyük sayıdaki insanlarını özellikle çocukları biçimlendiren bu dizilerin kapitalizmin en etkin yayın organı olduğunu vurguladı.

Yazar Ülkü Tamer, Çocuk Dergisi aracılığı ile dört bin çocuk üzerinde yapılan araştırmada en çok izlenen programların ilk üçünün çocuk dizisi dışındaki programlar olduğunu söyledi. Buna örnek olarak en iyi çocuk dizisi olarak belirlenen Heidi'nin dördüncü sırayı alabildiğini gösterdi.

Ali Taygun, bu gözlemin yerinde olduğunu, çünkü bu dizilerin gerçekte 6-10 yaş zekasına göre hazırlandığını söyledi. Taygun ayrıca Pinokyo türü dizileri TV'de yayınlatanların engellenmesi gerektiğini de belirtti.

Öğretmen Hale Doğru da bu tür dizileri yayınlamanın özünde toplumsal suç olduğuna değindi.

Oturuma katılan dinleyicilerden konuşmak isteyenler konuşmacılarla aynı düşüncede olduklarını söylediler. Ayrıca ilköğretimdeki öğretmenlerin bilinç düzeyinin öneminin de vurgulanmasını istediler.

Bu arada çocuk dinleyicilerden düşünceleri soruldu. Konuşan bir ilkokul öğrencisi çocuk dizilerinin korku ve acı verdiğini söyledi. Evrende İki Konu dizisinin ve çocuklar arasında yapılan tartışmalı bilgi programlarının yararından söz etti ve «Genellikle de gözyaşı dolu Balarısı ve korku dolu Pinokyo dizileriyle TV ne yapmak istiyor?» dedi.

Açık oturumun sonucunda konuşmacılar çocuk eğitimi ve öğreniminin toplumumuzun geleceği açısından önemini vurguladılar ve özellikle anaların örgütlü olarak çocuk eğitimindeki yanlışlara karşı çıkmalarını istediler.